

EERSTE LES - DE VERSCHILLENDE VLAKKEN VAN BEWUSTZIJN.

Broeder Abraham II.

Wij kunnen de menselijke psyche verdelen in een aantal vlakken van bewustzijn. Deze kort omschrijvende beginnen wij bij het celbewustzijn van de mens, dat - gaande via verschillende toestanden van deelbewustzijn - tenslotte komt tot automatismen, die mede een groot gedeelte van het menselijk handelen beheersen. Hoofdzetel: de kleine hersenen plus de verschillende zenuwcentra.

Als onmiddellijk daarboven liggend bewustzijn vinden wij het z.g. waakbewustzijn, ook wel verstand of rede genoemd. Dit zetelt in de grote hersenen, waarin door de cellen een groot aantal indrukken wordt vastgelegd en steeds weer met elke waarneming vergeleken, zo dat de herinnering a.h.w. medewerkt om het heden te omschrijven.

Zolang dat onmiddellijk beschikbaar is, noemt men het waakbewustzijn. Is het echter niet onmiddellijk beschikbaar, kan het niet redelijk worden uitgedrukt, maar wordt het mede verwerkt op een niet-bewust plan, dan heet het onderbewustzijn.

Het onderbewustzijn bevat:

- 1) het totaal der herinneringen, die zo zwak zijn dat zij zonder bijzondere redenen niet onmiddellijk in het bewustzijn kunnen optreden:
- 2) een groot aantal elementen van leven en beleven, waarvoor de mens eigenlijk vlucht en die hij dus terugdringt:
- 3) bovendien een contact met andere bewustzijnsvormen, die boven het onderbewustzijn liggen.

Hiervan is de eerste een nog zuiver stoffelijke factor. Want als wij boven het onderbewustzijn komen, vinden wij daar als allereerste het bovenbewustzijn of gemeenschappelijk bewustzijn, waarbij de gedachte-uitstralingen van de mensen en de omgeving mede bepalend zijn voor de gedachten, die in de persoonlijkheid worden gewekt, de impulsen die daarin optreden enz.

Daarboven vinden wij de geest en wel de z.g. "lage" geest, soms omschreven als begeertelichaam, soms als etherisch lichaam. Een scherpe scheiding tussen deze beide is niet te maken, tenzij men zegt dat het begeertelichaam, - dat deel is van geestelijk bewustzijn - teloor gaat, indien door het afwezig zijn van de stof de behoefte daaraan verdwijnt.

Aan dit begeertelichaam wordt emotioneel een groot gedeelte der stoffelijke waarnemingen medegedeeld, terwijl anderzijds het beleven van de geest op haar eigen bewustzijnsvlak wordt vertaald in een actieprikkel en emoties, die op deze wijze naar het onderbewustzijn worden overgebracht. Dit is dan heel kort een schets van het menselijk bewustzijn, de menselijke psyche.

Nu zijn er over de psyche heel veel dingen te zeggen. Ik hoop verschillende punten daarvan nog nader te kunnen aansnijden. Kort weergegeven even dit: Er zijn bepaalde delen der hersenen (meestal niet bewust gebruikt, daaronder enkele zetelende in de voorhoofdshersenlobben), waardoor de mens tot waarnemen bekwaam, is wat buiten zijn zintuiglijk waarnemingsbereik ligt. Dit leidt tot een deel der paranormale verschijnselen en is als zodanig wel zeer belangrijk geweest in de geschiedenis der mensheid. Heden ten dage is dat meer een curiositeit geworden.

Dan hebben wij nog een punt dat wij ook niet mogen vergeten: De geest betreedt het bewustzijn van de mens via het z.g. onderbewustzijn, maar heeft gelijktijdig deel aan het lichaam door beïnvloeding van een aantal zenuwknoppunten, waardoor de geest gedeeltelijk

ook aan de automatische reacties kan deelnemen. Deze punten van aanknopings worden chakra's genoemd. Deze chakra's kunnen bewust worden.

Het vlak dat bewust wordt bereikt, geeft de beheersing van het lichaam en van delen van het lichaam op dat ogenblik aan. Een opengebloeid chakra geeft dus aan, een bereikt peil van eenheid tussen geest en stof, waardoor een zekere hoogte van algeheel bewustzijn voor geest en stof gezamenlijk bereikbaar wordt. (Deze details eerst even ter verduidelijking. De jeugdproblemen van de mens moeten dus ook worden gezien als iets, dat gepaard gaat met al deze verschillende vlakken van bewustzijn.)

Om te beginnen stellen wij vast, dat elke geest die incarneert een drang heeft tot incarnatie en zich in deze nieuwe levensvorm een bepaalde geestelijke ontwikkeling voorstelt. De geest komt dus met een vooropgezet doel ter wereld en zal trachten het lichaam te bewegen in deze richting te streven. Zij vindt als grootste vijand op het ogenblik tegenover zich het bovenbewustzijn der massa, dat wordt beheerst door waanbeelden, misvattingen, haatgedachten en zelfzucht. Het gemiddelde beeld der massa ligt altijd veel lager dan het peil, bereikt door de enkeling. Wij kunnen dus zeggen, dat de morele waarde van de massa op dit moment althans, uitgestraald als gedachtekracht, aanmerkelijk onder de aanvaarde morele normen ligt, die op het ogenblik in het leven gelden. Hierdoor zal vooral bij de jonge mens - een verlaging van moreel bewustzijn sterk kunnen optreden en - mits niet bestreden in die periode - zich kunnen voortzetten in de latere ontwikkeling.

Dan hebben wij te maken met het onderbewustzijn. Menig kind is bang voor een aantal dingen. Er is in de wereld nooit een tijd geweest dat er meer te vrezen was dan juist in deze dagen. Het doorsnee-kind is bang voor de dood, voor ziekte, voor pijn. Het is bang voor mislukking, het is bang voor ondergangsgedachten. Dat is begrijpelijk, omdat een kind dat zijn leven begint voortdurend de tendens heeft zichzelf in de wereld uit te breiden en elke vernietiging daarvan voelt als een vermindering van eigen capaciteit tot leven.

Deze kinderen worden geconfronteerd met een wereld, die voortdurend deze vernietigingsdrang op de voorgrond schuift. Ondergangsgedachten zijn algemeen heersend. Het is dat het kind ertegen een verweer gaat stellen en liever zelf een vernietigende factor wordt dan dat het door andere factoren zou kunnen worden vernietigd. De ruwheid der jeugd is dus vaak een verweer, dat onbewust ontstaat door een niet aanvaarden van de huidige wereldtoestand. Daar komt bij dat in de opvoeding zeer veel dingen die het kind - zoals de volwassene zegt - nog niet begrijpt, toch reeds worden vastgelegd en onmiddellijk met het eigen weten geassocieerd.

Sterke vereenzelviging met alle elementen is kenmerkend voor het kinderlijk denken, het kinderlijk bewustzijn. Het zich vereenzelvigen met waarden, die het slechts ten dele begrijpt, kan aan betrekkelijk onschuldige gebeurtenissen en handelingen een vaak verschrikkelijke neventendens geven. Deze wordt vastgelegd in het onderbewustzijn en zal later sterk richtend optreden bij het verder handelen. Het zal in de mens afkeuring en goedkeuring sterk kunnen beïnvloeden: het zal zijn verwerpen of begeren evenzeer sterk kunnen stimuleren.

De overwaardering van seksuele normen en waarden, welke de moderne tijd met zich heeft gebracht, brengt in het kind naar voren een verscherpt reageren daarop plus een verscherpt verlangen daarnaar. De suggestieve methode, waarmee de moderne mensheid wordt benaderd om bepaalde producten te kopen, brengt met zich mede dat een kind gelooft dat seksuele uiting noodzakelijk is om te slagen. Dat het een teken van volwassenheid is, wanneer men zich kan inlaten met datgene, wat oorspronkelijk slechts liefdesspel behoort te zijn. In dit geval wordt het echter een poging om zichzelf voor oud en rijp te verklaren, een poging om zichzelf in een wereld, waarin dit toch zo gewichtig wordt geacht, te ontrukken aan een begrip van minderwaardigheid.

De ervaring, die wordt opgedaan, kan echter voor menig kind tamelijk schokkend zijn. Vooral wanneer op jeugdige leeftijd experimenten in deze richting worden gedaan, kan een zeker neurotisch complex t.o.v. het seksueel gebeuren ontstaan. Dit kan leiden enerzijds tot een absolute afzondering van het seksuele of anderzijds tot een tegenstelling aan zichzelf

voortdurend te bewijzen sterker te zijn dan deze gedachte en daardoor een te grote nadruk leggend op al hetgeen hiermee in verband staat.

Over geweldpleging heb ik u reeds gesproken. Ik zou echter eraan kunnen toevoegen, dat ook wat eigendommen betreft de jeugd sterk wordt getroffen door de reacties van de ouderen. Hoe vaak kan een modern kind te horen krijgen, dat vader wel een huis heeft, maar dat het eigenlijk niet eens zijn eigendom is, want hij mag er niet mee doen wat hij wil. Het kan horen dat eigendomsrecht beperkt is. Het kan horen dat sparen eigenlijk onzin is, omdat je je geld dan toch maar weer kwijt raakt. Dergelijke dingen zullen vaak niet bewust worden onthouden. Zij worden echter onbewust in het "ik" vastgehouden. Het onderbewustzijn zal steeds weer, wanneer eigendom, spaarzaamheid, enz. naar voren komen, als een impuls deze argumenten geven "Ach, wat, geeft het mij." Het gevolg is, dat het onderbewustzijn van het moderne kind zo zwaar belast is met allerlei inhibities, dat redelijkerwijs gesproken elk kind reeds vóór het de meerderjarigheid heeft bereikt, gebukt gaat onder een aantal neurosen, neurotische verschijnselen. Het resultaat is, dat wat normaal heet in de wereld in werkelijkheid berust op ongezonde spanningen, die in elk deel van de mensheid meer en meer op de voorgrond treden. En dit op zichzelf brengt weer het abnormale naar voren als een bewonderenswaardige factor en wekt gelijktijdig een afkeer in het kind.

De onvrede van vele mensen is dan ook te wijten aan het conflict dat zij innerlijk hebben tussen dat wat in hun ogen voor de wereld toch zo goed en zo flink lijkt en datgene wat zij als goed erkennen. Zolang de mensheid en de jeugd gebonden blijven aan de normen der massa, zonder in staat te zijn zichzelf terug te trekken op de in het "ik" als juist erkende waarden, zal er innerlijk tweestrijd blijven bestaan en zal het onderbewustzijn het de mens onmogelijk maken om vredig en juist te leven. Hieraan kunnen wij dan het volgende vastknopen:

Psychologisch gezien is vooral de voortdurende kringloop der gedachten op eenzijdig gebied de grootste storing, die wij kennen. Als een mens een bepaald aantal ervaringen heeft en daaruit voor zichzelf een beeld opbouwt dat onjuist is, dan zal veelal de gedachte, die in het bewustzijn (de hersenen) ontstaat die hersencellen zoeken, welke de meeste doorgang geven: d.w.z. die aan de inkomende zenuwstroom een zo gering mogelijke remming stellen en die dan gelijktijdig vaak een doorgangskanaal hebben naar een andere gedachte, die niet direct gerelayerd wordt, wat dan een afbuiging van het oorspronkelijke probleem betekent.

Deze afbuiging van het oorspronkelijke probleem door het neurotisch denken (het denken in cirkels) is één van de grote verschijnselen van deze tijd. De neurose bestaat in een voortdurend afbuigen van het oorspronkelijke denkbeeld tot men wederom - zonder tot een werkelijk resultaat te zijn gekomen - terugkeert tot de oorspronkelijke, gedachte. Hierbij krijgen wij op den duur een zodanige repetitie, dat niet alleen deze ene gedachte maar elke gedachte, die slechts enige samenhang daarmee heeft terugkeert in hetzelfde spoor van gedachtereacties. Ze wordt tenslotte alles betrokken op één beeld, dat niet meer werkelijk is. Eén waanvoorstelling wordt beheersend voor de reactie op alle, maar dan ook alle belevenissen, die van buiten in het "ik" binnendringt. Het verloren gaan der werkelijkheid brengt met zich mede, dat de mens zelf hier geen correctie kan toepassen. Dit is voorbehouden aan de buitenstaander, die de kringloop herhaalde malen verbrekende en gelijktijdig ook remmingen in andere delen van het bewustzijn wegnemende aan de mens de mogelijkheid geeft om weer rechtlijnig te denken.

Het rechtlijnig denken is voor het verstandelijk bewustzijn noodzakelijk. Is het denken in dat bewustzijn inderdaad rechtlijnig, dan zal het onderbewustzijn als perfecte mediator tussen de verschillende lagen van het menselijk bewustzijn en de rede blijven fungeren. Dan krijgen wij een complete samenwerking, waarin zeer grote en goede resultaten worden bereikt. Deze betekenen echter voor de doorsnee-mens op het ogenblik een zekere eigengereidheid. Zolang de eigengereidheid echter de persoonlijkheid niet aan anderen opdringt, maar slechts de in het "ik" - in de eigen psyche - ervaren waarden tot uiting tracht te brengen, kan dit niet anders dan ten voordele van de persoonlijkheid zowel als van de wereld strekken.

Met dit korte inleidende betoogje kunnen wij dan voor heden onze verhandeling over de menselijke psyche onderbreken.

TWEEDE LES - PSYCHE EN GEEST ALS DEEL VAN HET BEWUSTZIEN.

Broeder Abraham II.

Bij onze beschouwingen over de menselijke psyche heb ik u er reeds op gewezen dat bepaalde paranormale eigenschappen zetelen in de hersenen van de mens en dus van meer stoffelijke origine zijn. Ik heb u echter ook reeds gewezen op het feit, dat in de psyche de geest een zeer belangrijk deel uitmaakt van het bewustzijn, vooral op hoger vlak en van daaruit ook tevens werkend in het bewustzijn. Als een mens nu eenmaal met paranormale eigenschappen behept of begaafd is, dan zijn deze dingen van betrekkelijk weinig waarde zolang dit een kwestie is van stoffelijke eigenschappen, die niet door de geest kunnen worden beheerst. Als de mens streeft naar het meer occulte en paranormale, dan is het in de eerste plaats voor hem noodzakelijk om te allen tijde alles wat hij doet te beheersen, indien hij een gespletenheid van persoonlijkheid wil voorkomen. Beheersen is datgene, wat het ons mogelijk maakt harmonisch in onszelf met onszelf samen te werken, zonder dat wij óf de geest óf de stof op een bepaald moment in oppositie zien. Want gespletenheid van persoonlijkheid komt juist hoofdzakelijk voort uit deze strijd tussen geest en stof. Het stoffelijk karakter kan voor de geest, absoluut onaanvaardbaar zijn en omgekeerd.

Ik begin dus vanuit een stoffelijke basis te denken en te redeneren, als ik via de weg der menselijke psyche wil komen tot een realisatie van mijn gehele wezen. Voor de mens is zijn wereld stoffelijk. Vanuit stoffelijke waarden en concepties moet hij de geest benaderen en het contact tot stand brengen. Stoffelijk gezien moet hij ook vanuit de geest redelijk regeren over de stof. Hoe kunnen we deze dingen het best tot stand brengen, zonder dat er verwickelingen, verwarringen of zelfs geestelijke ziekteverschijnselen uit voortkomen?

In de eerste plaats. Wij moeten ons realiseren, dat alle eigenaardige en buitengewone verschijnselen, die zich in ons lichaam voordoen – tot zelfs deze zogenaamd uit zenuwen voortkomende ziekten toe - resulteren uit een verkeerd begrip omtrent onszelf. Wanneer wij onszelf stoffelijk niet kunnen begrijpen en allerhande waarden gaan stellen, die niet bij ons thuishoren, dan zullen wij altijd in deze strijd komen. Ook als machten van buiten op mij inwerken, terwijl ik in de stof ben, moet ik weer vaststellen dat het in de eerste plaats mijn geaardheid is, mijn stoffelijk leven en denken, dat deze machten tot mij als stoffelijk wezen kan leiden.

In de tweede plaats: Ik heb wel contact met mijn geest, maar het is, zo moeilijk mij te realiseren wat er nu uit mijn geest voortkomt en wat uit andere gedeelten van het menselijk wezen. Er zijn mensen die zeggen: ik heb zo'n medelijden. Of: Ik voel mij daartoe zo getrokken en dat is natuurlijk mijn geest. Wees voorzichtig daarmee. Want zuiver stoffelijke eigenschappen, het misschien erfelijk gepredisponerd zijn voor bepaalde op stoffelijke gronden berustende denkwijzen en ervaringen beïnvloeden het gevoelsleven in zeer sterke mate. U kunt niet zeggen: O, dat is nu mijn geest, want dat is mijn gevoel. We moeten dus redelijk blijven. Dat wil zeggen: nadat we een zo goed en zo waar mogelijk beeld van onze persoonlijkheid hebben gevormd, moeten we trachten alles ook in het gevoel, wat met die persoonlijkheid in strijd is terug te dringen, totdat we zeker zijn dat we het in alle consequenties durven aanvaarden.

En dan het derde punt: Wanneer een mens in aanraking komt met het bovennatuurlijke, het occulte, het paranormale, dan dient deze mens zich ervan bewust te zijn dat dit geen uitzonderingstoestand is. Men spreekt hierover in vele kringen als een gave. Men ziet op tegen iemand, die deze eigenschappen bezit als zijnde een bijzonder mens. Maar dat is zonder enige reden, want een groot gedeelte van die gaven zijn oorspronkelijk een stoffelijke ontwikkeling. U zult met evenveel recht kunnen opzien tegen iemand, die zes tenen heeft. Er is dus geen reden tot zelfverheffing in het contact, dat men kan leggen met het paranormale. Omdat men deze zelfverheffing niet accepteert, wordt men ook beschermd tegen het zeer gevaarlijke

denkbeeld, dat wat door ingeving, helderziende waarneming, helderhorendheid tot uiting komt nu ook onfeilbaar juist is.

Wanneer n.l. een mens - uitgaande van het bovennatuurlijke in zijn wezen - de intuïtieve gedachten en waarnemingen, het reageren, het zien, het horen, het voorspellen neemt als werkelijkheid zonder meer, dan zal deze met uw stoffelijke, werkelijkheid in strijd komen. Er ontstaat dan een strijd tussen het mentale en het gevoelsleven. Ja, er bestaat zelfs het gevaar - en dat is niet te onderschatten - dat men door foutieve voorspiegelingen, geboren uit zucht tot zelfverheffing tenslotte in strijd komt met de geest en voor zichzelf moeilijkheid na moeilijkheid veroorzaakt. Laten wij een dergelijk geval een ogenblik wat nader bezien.

Iemand is helderziend, helderhorend: op zichzelf zeer mooie eigenschappen. Die persoon staat er absoluut kritiekloos tegenover. Alles wat zo komt, accepteert hij als de waarheid, als zoete koek. In het begin geeft zo'n verschijning of zo'n stem advies. Die adviezen zijn over het algemeen redelijk juist. De persoon begint steeds meer en meer op deze andere figuur te vertrouwen. Toch is het niet vaststelbaar, of deze figuur een realiteit is uit een andere wereld of slechts een projectie van een deel van het eigen wezen. Want zekerheid daaromtrent verwerft men niet zo gemakkelijk, wanneer men op aarde leeft. Men gaat meer en meer vragen: Hoe moet ik dit doen? Mag ik dat doen? Men brengt zichzelf in een toestand van afhankelijkheid. Op den duur uit zich door deze mens een andere persoonlijkheid. De figuur, die eerst zijn leider of raadsman scheen te zijn, is nu geworden tot zijn persoonlijkheid: en het eigen wezen wordt daardoor onderdrukt. Dat eigen wezen accepteert dat niet. Het zal telkenmale - tegen de gegeven raad en lering in - trachten toch zichzelf te zijn. Deze strijd veroorzaakt een enorm verlies aan zenuwkrachten. Het denken wordt irrationeel.

Enerzijds omdat de eigen persoonlijkheid met haar verlangens en denken de leider belemmert in een volledige uiting. Anderzijds omdat het "ik" niet meer in staat zijnde zichzelf normaal aan dit leven te wijden a.h.w. bij vlagen door de leidende factor heenbreekt: de onderwerping valt even weg. En wat hebben we dan? Iemand, die rijp is voor een zenuwinrichting.

Het is zeer gevaarlijk op een dergelijke wijze deze problemen te benaderen. Maar niet alleen dit is gevaarlijk. Want stellen we nu eens, dat er geen sprake is van een helderhorendheid of helderziendheid. Dat men alleen maar - ontevreden misschien met wat men heeft op de wereld - gaat dromen over een ander wereldje. Zoals kinderen dat wel doen. Die dromen een vervolgverhaal. U droomt ook een vervolgverhaal. Eerst vertelt u zichzelf dat alleen vóór het inslapen. Dan gaat u er overdag ook al wat aan vastknopen. Het wordt een dagdromerij. Het gevaar is dan heel groot, dat u op den duur uw aangenamer droomwereld gaat zien als werkelijkheid en de rest - uw ogenblikkelijke werkelijkheid - als droom. Schizofrenie, mijne vrienden, is soms het resultaat hiervan.

Een ander voorbeeld: Een man onderdrukt voortdurend zijn persoonlijkheid, omdat hij zich in volledige zin aan de maatschappij wil aanpassen. Een dergelijk iemand zal innerlijk steeds grotere spanningen verwerken. Deze spanningen liggen op het vlak der bewuste gedachten - werking hoofdzakelijk in de hersenen -. Hierdoor ontstaat er een ongezonde toestand. De hersenen worden overbelast en overspannen. Er komen foutieve reacties in het lichaam, want ook de kleine hersenen gaan meedoen. Er ontstaat een verval der hersenen. Paranoia!

Ziet u, dat zijn een paar mogelijkheden, waardoor men dus als waanzinnige in een gesticht terecht kan komen, terwijl men het zo goed bedoelde, terwijl men helemaal niets kwaads dacht te doen. Het is wenselijk, dat elk mens enige kennis heeft van de belangrijkheid der factoren van de menselijke psyche in het leven. Dat u zich realiseert dat u - zolang u in menselijke vorm bent (later verandert dat) - zich altijd baseert op het redelijk denken. U kunt uw onderbewustzijn niet controleren. U verwerkt het wel mee, maar controleren kunt u het niet. Daar heeft u geen houvast aan. Werelden, andere sferen enz., daar kunt u zich niet aan vastklampen. Daar weet u te weinig van. En zoudt u geestelijk daar helemaal thuis zijn, dan kunt u dat meestal toch nog niet stoffelijk verwerken. Dus punt 1: de rede. Wij maken voor ons gehele leven het redelijk denken tot een basis.

Gevoelsleven, instinctief en intuïtief handelen moeten altijd verbonden zijn met de rede. Indien wij na rijp beraad verstandelijk geen grote verschillen zien tussen deze weg en die weg, dan zal ons gevoel meer mogen beslissen want het gevoel is de tweede belangrijke factor.

De rede is het, waardoor je als mens de wereld beleeft. Het gevoel, samengesteld uit stoffelijke factoren, onderbewustzijn plus geest (via onderbewustzijn) heeft een waarde, die aan datgene wat er in uw persoonlijkheid leeft en verstandelijk niet gezien of ervaren kan worden zijn eigen richting en ervaring geeft. Maar we moeten wel degelijk eerst redelijk zijn, voordat het gevoel aan de beurt komt. Hebben wij het gevoel mee verwerkt, dan komt pas factor 3: de onberedeneerde gedachten stammend uit het bovenbewustzijn. Dit is een aanwijzing omtrent de gevoelens en de gedachten van de wereld rond ons. Wij kunnen die dingen meestal niet geheel redelijk verwerken. Wel kunnen we een hoop argumenten naar voren brengen, maar we voelen zelf dat daar nog iets aan mankeert. Al is het alleen maar de kennis om te oordelen. Indien onze rede en ons gevoel ons niet in een verzet brengen tegen dit uit het bovenbewustzijn opgelegde, dan komt deze factor in aanmerking en zal mede kunnen helpen om tot een besluit te komen.

Van daaruit moeten we natuurlijk vragen naar de geest. Zoals reeds werd opgemerkt, beïnvloedt de geest ons via het onderbewustzijn. Zij kan zich slechts zeer zelden onmiddellijk in het lichaam uiten of openbaren. Maar waar de rede met het gevoel (waarin de geest werkt) gezamenlijk voortdurend het lichaam richten en beheersen, zal de geest in staat zijn om de gang van zaken te accepteren.

De geest zal verdergaan. Zij is door deze richting van het leven al in een stijl, die voor haar aanvaardbaar is en die haar wezen en eigenschappen meer en meer in het onderbewustzijn gaan vastleggen. Hierdoor heeft er een overbrengen plaats van een aantal argumenten vanuit het onderbewustzijn naar het bewustzijn. En wel (in tegenstelling met toestanden als hypnose, trance enz.) zonder dat ten opzichte van de buitenwereld de bewustzijnsdrempel aanmerkelijk wordt verhoogd. Wij merken dat wij - sprekende over een onderwerp - daarvan plotseling veel meer weten dan we eerst dachten, maar we zien al sprekende de redelijkheid van dit nieuwe argument zelf in. De geest heeft via het onderbewustzijn ingegrepen, nu niet alleen in het gevoel, maar ook in de rede. Hierdoor verwerven we naarmate de bewuste kennis groter wordt een grotere beheersing over de materie. Naarmate onze beheersing over de materie groter wordt, zal het de geest gemakkelijker vallen zich evenzeer zowel in ons bewustzijn als in het onderbewustzijn te uiten en te openbaren. Zo kan de eenheid geest-stof tot stand komen: soms binnen betrekkelijk korte tijd: 7 á 8 jaren.

Is die eenheid eenmaal gewonnen, dan zien we tegenover ons een geheel ander mens staan. Een mens, die niet meer kwetsbaar is door een waanvoorstelling. Een mens, die elke geestelijke spanning, elke lichamelijke schok zonder meer kan verwerken. De reserves van de geest vergroten de veerkracht zozeer, dat bovenmenselijke druk en spanning zonder meer kunnen worden overwonnen.

Wij vinden dan ten laatste als buitengewone eigenschap een steeds groter inzicht in de materie, dat zowel langs verstandelijke weg is verkregen als door een aanvulling van kennis met onbewuste waarden. Daardoor komt de beheersing van de geest tot uiting, niet alleen over het eigen lichaam, maar het gaat zich ook uitstrekken tot de materie buiten ons, waardoor we dan een volledig geestelijk verantwoord leven kunnen leiden, daarbij de wereld brengende tot groter bewustzijn.

DERDE LES - ONTWIKKELING VAN BEGAAFDHEDEN.

Broeder Abraham II.

Als wij te maken hebben met een paranormaal begaafd persoon, dan weten we dat er sprake is van een vergrote gevoeligheid. De vorige maal hebben we reeds gezien hoe deze begaafdheid tot stand kan komen en welke krachten daarin werkzaam zijn.

Nu bestaat er echter voor elke mens de mogelijkheid om zijn gevoeligheid voor buiten-het-direct-stoffelijke liggende krachten, entiteiten enz. te vergroten door een deel van de in hem levende energieën te sublimeren: te richten dus op een ander en hoger niveau. De kracht, die hiervoor het meest in aanmerking komt, is de sexuele kracht.

Wij weten dat de drijfveren van het sexuele - wij hebben die het vorige jaar al bekeken - over het algemeen liggen in het dierlijke. Maar het dierlijke is nooit datgene wat beheersend is bij de mens, die dit beleeft. Er komen altijd innerlijke waarden bij te pas. En het is het denken, dat aan elke sexuele uiting een bepaalde, zeer gedefinieerde richting geeft en een zekere vastliggende bedoeling als grondslag neemt voor de gehele ontwikkeling van deze meer animale houding tot de medemens.

Nu zullen we trachten te ontleden hoe dit denken over het sexuele tot stand komt en welke manier voor ons bruikbaar zou kunnen zijn om deze kracht anders te richten.

Wij beginnen met vast te stellen, dat het sexuele potentieel in een mens een hoeveelheid krachten naar voren brengt, die beslist op de een of andere manier moeten worden verwerkt. De onbewuste mens, die niet in staat is op de normale wijze deze krachten af te reageren, verwerkt dit over het algemeen in een vergrote zenuwspanning, een prikkelbaarheid van denken, die vaak in het lichaam ook nog weer verschillende resultaten toont, die wij hysterie noemen. Want het begeerteleven van de mens is niet zoals bij het dier zuiver animaal (instinctief), maar wordt wel degelijk mentaal geregeerd: door het denken. Bij het denken hebben wij in de eerste plaats te maken met het onbewuste denken en reageren.

Voor de mens is de paringshandeling een noodzakelijk iets. Ook mentaal, omdat hij meent alleen hierdoor zijn volwaardigheid tot uiting te kunnen brengen. Hij richt deze handelingen en daden op een zodanige wijze, dat hierdoor het "ik" een bevestiging vindt in zijn eigen denken. Vandaar dat zeer veel verschijnselen (als homo-sexualiteit en wat er verder bij te pas komt) terug te brengen zijn tot mentale verwarringen. De fout ligt dus in de hersenen en niet alleen, zoals men aanneemt, in de klieren. Er zijn natuurlijk mensen, die zuiver door de werking van hun klieren tot een abnormaal sexueel leven komen. Maar de doorsneemens zal toch altijd voornamelijk door denkbeelden (door het richten van het begeren) tot deze handelingen komen. Het denken vraagt de handeling als een bevestiging van eigen zijn en eigen relatie tot de mensen. Wat dit betreft, kan de drang eenvoudig worden gesublimeerd door in plaats van deze contacthandelingen daarvoor in de plaats te stellen een dienen, een dienstbetoon aan de mens of de mensheid. Wij zien trouwens, dat in vele gevallen een gedeelte van deze drang toch reeds wordt afgereageerd door het zich dienstbaar maken, het zich onderwerpen aan.... enz..

Een tweede, ook evenzeer in het onderbewuste liggende drang brengt de mens tot een terugzoeken van een embryonale geborgenheid. Hij zoekt een zekerheid in het leven, dat hij eigenlijk maar half aan kan. Ook dit zoekt hij in deze handeling, die voor hem tot een tijdelijke terugkeer in de afgeslotenheid van een eigen wereld wordt. Hij zoekt daarin dus naar zekerheid. Die zekerheid kunnen wij ook weer krijgen bij sublimatie, b.v. door geloof. Want als ik die zekerheid op een andere wijze verwerf, kan ik alle energie - normaal in het sexuele gebruikt - nu dirigeren in die andere richting.

Dan krijg ik verder - en dat is wel een heel belangrijk punt, zou ik zeggen - het onbewust gevoel van een noodzaak tot eigen heerschappij. Zo vreemd als het u klinkt, in de stoffelijke liefde is de gedachte van heersen en bezitten een zeer belangrijke. De gedachte een medemens te kunnen regeren, leiden en beheersen geeft n.l. aan het "ik" een zelfverzekerdheid, die - behalve bij de jeugd - bij de meeste mensen tamelijk ver te zoeken is. Men durft zich niet tot de wereld wenden, maar men is heerser in een stoffelijke verhouding. De man denkt de vrouw te regeren. Door dit gevoel van macht, van vermogen, van geapprecieerd worden, zal de man ook tot prestaties in de buitenwereld in staat zijn, die hij anders niet zo gemakkelijk bereikt. Hiervoor hebben wij dus een gevoel van macht nodig.

Macht echter is in het paranormale niet zo gemakkelijk door uiting te verwerven. Men bereikt dat niet zo gemakkelijk, omdat de mens vraagt naar het absoluut kenbare en met een aanduiding geen genoegen noemt. Hij beroept zich op die enkele aanduiding, verheerlijkt zichzelf in de ogen van anderen maar twijfelt aan zichzelf, omdat het gepresteerde hem te gering toeschijnt. Hier is dus een moeilijkheid. De sublimatie is noodzakelijk, voordat de uiting kan komen. Maar voor de sublimatie is de uiting weer noodzakelijk. Hier hebben we punt, dat zo dadelijk nader beschouwd moet worden.

Dan vinden we verder, dat de gebruiken van de omgeving ook het sexuele leven wel zeer sterk beïnvloeden. Zoals u weet, bestaan er heel veel verschillende soorten van sexueel contact en sexueel gebruik. Wij kennen landen en stammen waar één vrouw meer mannen kan hebben en de vrouw het hoofd van het gezin is. Elders zien we de man met meer vrouwen. Wij zien het koophuwelijk. Wij zien het verkiezingshuwelijk. Wij zien het politieke huwelijk. Kortom, overal is wel wat aan de hand. Al die gebruiken echter zijn bepalend voor het accepteren van deze verhouding. Dus de mens heeft niet alleen behoefte aan een sexuele verhouding, maar ook aan een sexuele verhouding gebaseerd op de omgeving, waardoor hij tot een erkenning hiervan als volwaardig kan komen er gelijktijdig, vanuit de wereld een erkenning van de volwaardigheid kan verwerven.

De verwerving is wel heel belangrijk, want de wereld moet weten wat hij heeft. Hij wil a.h.w. kunnen pronken. Aan de andere kant moet hij worden erkend, want hij wil zich niet van de kudde afzonderen. Als we dit gaan sublimeren, dan kunnen wij met dat pronken betrekkelijk gauw terecht. Er zijn heel veel mensen, die in het paranormale pronken (zoals ik ook de vorige keer reeds zei) met veren, die zeker niet de hunne zijn. Maar het tweede, het geaccepteerd worden door de omgeving, het zich aanpassen aan de omgeving, dat is een ander probleem. Hier heeft het denken geen vrede met "het buitenbeentje zijn". De wijze van sublimatie van deze kracht moet dus volkomen gericht zijn in lijn met de opvoeding plus het milieu. Uitgaande van de genoemde punten kunnen we zeggen: Elke sublimatie van het sexueel vermogen van de mens tot andere kracht kan slechts dan slagen, indien hierdoor geen vervreemding ontstaat van de in het "ik" liggende waarden en gelijktijdig een aanvaarding van de nieuwe uiting door de buitenwereld mogelijk wordt. Hoe kom ik er nu toe om mijzelf sterk te zien? Heb ik de gedachte dat ik alles kan - ook al kan ik het niet - dan zal ik met een zelfverzekerdheid door het leven gaan, die elke mening van een ander minacht. Dat is een typische eigenschap van de mensen. Er zijn mensen, die hun hele leven doorbrengen met een overtuigd blunderen. En zij zijn zo overtuigd dat de blunders niet de hunnen zijn, dat zij de wereld minachten, indien die hun buitengewone capaciteiten en eigenschappen niet voldoende erkent.

Wij moeten dus niet beginnen met een volledig sublimeren van die kracht. Dat is in onze omgeving over het algemeen niet acceptabel. Wij kunnen ook niet beginnen met een eenzijdig sublimeren van die kracht. Want we kunnen dan wel in het geloof terecht komen en daarin onze uiting en zekerheid vinden, maar dat geloof vraagt van ons een uitingsvorm: die uitingsvorm vinden we in het geloof over het algemeen niet. In de oudheid was dat anders. Daar waren dan de tempelpriesteressen, die nevenbij een tegenwoordig minder gezien publiek beroep uitoefenden ter ere van de God. En daarin - let wel - krachten konden verwerven, doordat zij een sublimatie ervoeren van de sexuele drang, van de uiting. Is die er niet, dan komen we niet verder.

Het sublimeren van krachten brengen wij dan het best als volgt tot stand: Wij trachten binnen de mogelijkheden van onze opvoeding, ons denken, ons geloof en onze omgeving, in de eerste

plaats in ons een zekerheid te vinden. Een zekerheid dat bepaalde krachten, die wij voor ons nader moeten definiëren - zelfs al is dat maar waan - ons terzijde zullen staan in ons streven naar het goede.

Ten tweede moeten we beginnen om een gedeelte van ons sexueel potentiaal (niet het geheel) te richten op het volbrengen van het goede. Dan gaan wij verder dit goede zo kiezen, dat het veranderingen in bestaande toestanden brengt langs niet aanvaarde wegen. Je kunt b.v. inspiratief gaan spreken. Door de krachten, die je hebt omgezet, krijg je een welsprekendheid en een vérdragende stem en al wat erbij hoort. Je spreken geeft je de mogelijkheid jezelf te uiten en ook de gedachten, die in je leven. Resultaat: vergroting van eigen bewustzijn, vergroting van het bewustzijn van anderen en het verwerven van zekere capaciteiten om mensen. a.h.w. te binden aan een gedachte.

Wij kunnen dat doen in de richting van helpen en genezen. Maar als wij het doen, moeten we ook weer zeker zijn, dat we het kunnen. Als we aarzelend zeggen: Kunnen we het nu wel? Dan gaat het al niet meer. Want dan kunnen we niet de gehele kracht erop werpen. En dat moeten we doen. Wij moeten dus beginnen met iets, waarvan we denken: dat kan ik wel. Een heel klein dingetje. En van daaruit gaan we het langzamerhand opbouwen, totdat wij een punt bereiken waarop onze stoffelijke uiting van deze gesublimeerde kracht voor onszelf en anderen kenbaar wordt.

Echter leeft er in de menselijke psyche ook nog de geest. Die geest is uit de aard der zaak geen volledig deelhebber aan dit stoffelijk proces van sublimatie. Je kunt n.l. de sexuele krachten wel zodanig sublimeren, dat zij in het stoffelijke de hoogste gebieden beroeren, maar je kunt ze niet omhoog laten stijgen tot op geestelijk niveau. Dat is niet mogelijk. Want deze stoffelijke krachten komen voort uit aardgebonden, zuiver stoffelijke tendensen. En maakt men de kracht vrij van de tendensen, dan valt er een lichamenlijk iets weg, waardoor het probleem zich in het lichaam hernieuwd met vergrote hevigheid kenbaar gaat maken en tegelijkertijd lichamenlijk in moeilijkheden komen voorkomt door een wegvallen van het stamina (weerstandsvermogen).

Zo komt het, dat zoveel heiligen in verleiding zijn geweest door hun eigen gedachten. Er zijn mensen genoeg die in verleiding komen en die zich heiligen denken. Maar werkelijke heiligen ondervinden juist dit, doordat zij hun krachten niet alleen sublimeren tot een werktuig in de stof, maar het ook trachten te sublimeren tot een geestelijk wapen. De geest kan die kracht niet accepteren. De stof snijdt zich er van af. Resultaat: uitputtingstoestand, een terugkeren van de kracht op mentaal gebied en daardoor een verheving van elk verlangen, elk begeren dat mentaal in u bestaat. Deze weg mogen wij dus niet volgen. Wij kunnen nooit denken in de psyche tot de geest door te dringen vin deze gesublimeerde kracht. Wel kunnen wij - en dat is belangrijk - aan de geest betere uitingmogelijkheden bieden. Want deze geest werkt met de stof, zoals u weet, hoofdzakelijk via het onderbewustzijn en de verschillende zenuwknopen en de chakra's.

Indien ik dus verstandig te werk ga, zal ik in mijn streven om paranormale kracht en gevoeligheden te verwerven deze steeds blijven uiten op stoffelijke basis. Ik moet een doel daarvoor kiezen, dat binnen mijn stoffelijk begripsvermogen ligt. Ik moet een zekerheid vinden, die is gelegen binnen mijn stoffelijk begrip en uiting. Ik moet in mij vrede en harmonie scheppen, opdat mijn gehele wezen tot een uiten en ontvangen van krachten komt, waardoor het "ik" in zich harmonieus wordt, doordat de drang uit het onderbewustzijn beantwoordt aan de voorstellingen die in de rede leven. De rede is over het algemeen niet in staat het paranormale verstandelijk te omschrijven. Naarmate de mens nuchterder wordt en hij logischer meent te denken, gaat hij meer uit van het stoffelijk kenbare. Als resultaat komt hij sterker tot een verwerpen van al hetgeen zich aan zijn stoffelijk redelijk vermogen onttrekt. Wij moeten dus wel goed beseffen, dat het redelijk bewustzijn de richtende kracht is, maar nooit de verklarende kracht kan zijn.

Het verstandelijk denken, het onmiddellijke waakbewustzijn, mag en moet een groot gedeelte van onze paranormale uiting en beleving ervaren, verwerken en omzetten in een emotionele innerlijke toestand, want deze emotie stimuleert ons lichaam. De stimulans, die ons lichaam ontvangt, geeft dit lichaam het vermogen om grotere krachten op te wekken en innerlijk een

perfecte balans te handhaven. Ons emotioneel beleven der dingen legt verder sterke impressies vast in het onbewuste deel van ons wezen en bereikt als zodanig onmiddellijk de geest. Er ontstaat dan een reële en directe wisselwerking. Naarmate we meer in de arbeid opgaan, zal ons redelijk denken zich uitbreiden en een deel van het onderbewustzijn met zich meenemen: dus mijn redelijk denken wordt groter en bestrijkt een groter deel van mijn leven dan tevoren. Hierdoor kan ik steeds zuiverder en scherper met mijn bewustzijn richting geven aan mijn krachten, terwijl ik gelijktijdig een grotere innerlijke vrede in mij kan opwekken

Men dient zich echter te hoeden voor alle overdrijving. Het is dwaas om alle sexuele denken en beleven zonder meer van u af te zetten. Het is dwaas deze dingen uit uw leven te bannen. Want zo gij dat uit uw bewustzijn bant, schept gij daarmee waarden, die uw onderbewustzijn gaan beheersen, dat de automatismen in een steeds verwrongener toestand brengen.

Het is juist verstandig, redelijk t.o.v. deze dingen geen standpunt in te nemen. Waarbij gij u realiseert dat het binnen uw bereik en vermogen ligt deze dingen te doen of te laten: dat gij krachtens uw hele denken en leven in staat bent datgene van die krachten wat niet wordt gebruikt waarvoor het oorspronkelijk in de stof werd geschapen om te zetten in een vermogen, dat andere functies van uw lichaam verscherpt. Op deze kan de sublimatie een werkelijkheid worden. Op deze wijze kan de mens zijn sexuele drang zijn hartstocht omzetten in een nieuwe factor, die voor de gehele mensheid belangrijk is, maar die nog veel meer belangrijk is voor alle leven met de mensheid. Zeker ook voor huwelijk en dergelijke. Want ook hier komt de beheersing op de eerste plaats.

Naarmate de mens meer beheerst is en zich meer bewust wordt van een geborgenheid groter dan het emotioneel zuiver stoffelijke dat uit het sensuele opbloeit, zal die mens ook beter in staat zijn anderen te geven wat hun toekomst, anderen de vrede te geven waar ze om vragen en anderen te begrijpen, daar waar hun eigen begrip faalt.

PROGNOSE 1956

Aan het einde van het jaar komt de mens er steeds weer toe terug te schouwen naar het verleden, maar gelijktijdig gaan zijn gedachten vooruit naar komende tijden. Het lijkt ons daarom niet onbelangrijk enkele tendensen van de komende tijd voor u vast te leggen.

Het belangrijkste aspect van het komende jaar is economisch. Pogingen tot aanpassing van lonen en prijzen zijn voortdurend vastgelopen op de steeds groter wordende kosten voor defensie en interne staathuishouding. Het resultaat is dan ook, dat schijnbare belastingverlichting in vele landen is gevolgd door feitelijke verzwaring. Deze tendens zal zich in het komende jaar nog sterker uiten. De neiging tot royale besteding van overheidsmiddelen mag hieraan niet vreemd worden geacht. Dit betekent echter dat vele industriële ondernemingen een zwaardere druk te verwerken zullen krijgen. Deze zal waarschijnlijk tot uiting komen in de negende en tiende maand van het volgende jaar. Voordien zullen reeds verschillende prijsstijgingen de productie aanmerkelijk duurder hebben gemaakt en zo het afzetgebied langzamerhand verkleind: vooral daar waar sprake is van luxe-producten.

Prijsschommelingen geven zo nu en dan tijdelijk een redelijke prijsverhouding t.o.v. het loonpeil. Dit beweegt zich in voortdurend stijgende lijn in alle landen der aarde. Als resultaat kunnen wij voor u in Nederland vaststellen, dat laagtepunten van prijzen zullen zijn gelegen omstreeks januari, eind maart, begin april, einde augustus en misschien half oktober. Hierdoor zal langzaam maar zeker in sommige landen een teruggang van industriële waarden plaatsvinden, zodat de koersen op de verschillende beurzen een teruglopende tendens zullen vertonen. Onzekerheid bij vervoersondernemingen zal evenzeer de koersen beïnvloeden.

Pogingen om te grote hoeveelheden opgeslagen landbouwproducten op de wereldmarkt af te zetten zullen een vermindering van prijs betekenen voor de producent van landbouwgoederen. Wij mogen rekenen op een stijgende prijs voor de consument, daar de verminderde afzet door prijsverhoging zal worden goed gemaakt.

Verkeer: Het komende jaar brengt vele ongelukkige gebeurtenissen. Een scheepsramp, waarbij meer dan 100 slachtoffers vallen zal ongetwijfeld eind maart opzien baren. Een aantal spoorwegongelukken zal eveneens tonen dat de mens zijn vervoerstechniek nog niet volledig

meester is. Een prototype van een nieuw vliegtuig, zal waarschijnlijk in Engeland verongelukken, daarbij onder de toeschouwers een aantal doden veroorzakend. Wij zullen verbetering van een aantal verbindingen zien en een wijziging van de verbindingen met het Verre Oosten. Op verkeersgebied kan worden gezegd, dat een aantal uitvindingen een versnelde en meer rationele hulpverlening bij optredende natuurrampen mogelijk maakt.

Natuurrampen in het volgende jaar zijn van vulkanische geaardheid, terwijl ook overstromingsrampen en lawine, wederom van zich zullen doen spreken. Verder zullen verscheidene landen worden geteisterd door bosbranden en grote stormen. Eén van deze stormen zal praktisch alle leven wegvagen van een eiland bij de Filippijnen.

Wat de geestelijke bewustwording betreft, wordt de toestand verward. Het komende jaar geeft toenemende activiteit te zien van verschillende geloven. Geloofsstrijd zal onverwacht oplaaien in verscheidene landen en tot gewelddadigheden leiden. In praktisch alle landen zal men van regeringszijde pogingen doen bepaalde wetten uit te vaardigen, die in werkelijkheid een onjuist bevoordelen van bepaalde geloofsleerpunten in het volk betekenen.

Openbaringsgodsdiensten en zendingswerk - ook in Europa - zullen een groot aantal tijdelijke aanhangers winnen. Enkele excessen zijn hierbij waarschijnlijk.

Wat betreft de toevloed tot esoterische genootschappen in de laatste tijd, hierin zal waarschijnlijk het komende jaar enige teruggang te bemerken zijn. De grote krachten, die op deze aarde leiding trachten te geven, zullen alles doen - ook door verwijdering van enkele belangrijke personen (waarvan twee voorgoed, een zevental tijdelijk) - om te voorkomen, dat een crisis in de wereldpolitiek zal leiden tot een oorlog.

Op wetenschappelijk gebied is te verwachten, dat in het komende jaar met zeer grote felheid een strijd om de atoomsplitsing zal optreden, waarbij paniek in sommige landen niet is uitgesloten na verklaringen over gevaar van radioactiviteit, die vaak tegen regeringsrichtlijnen in zullen worden gepubliceerd. In één geval zelfs door een radiolezing worden zij bekend gemaakt. Atoomproeven gaan verder, maar wij zullen merken, dat zij een ander karakter zullen krijgen.

Opvallend zal zijn een plotseling optreden van Engeland, dat in concurrentie met Amerika erom zal strijden wie het eerst voor massaproductie geschikte reactoren aan het buitenland kan leveren.

De geneeskunde ziet evenzeer verschillende nieuwe ontdekkingen tegemoet, waarbij zeer waarschijnlijk een zeer belangrijke ontdekking op het gebied van de kankerbestrijding: terwijl bovendien een aantal zeer belangrijke publicaties omtrent de werking van het sympathisch zenuwstelsel wordt verwacht.

Pogingen om verschillende nieuwe sera en geneesmiddelen uit te brengen, zullen echter o.i. meermalen tot teleurstellingen leiden en in één geval waarschijnlijk zelfs tot een kleine ramp. Deze ramp zal - indien wij dit juist zien - plaatsvinden in het zuiden van Europa.

Dit korte overzicht tracht niet weer te geven wat in het gehele jaar zal gebeuren. Aan de hand van enkele punten hopen wij u echter duidelijk te maken, dat het in het komende jaar noodzakelijker zal zijn dan ooit te voren zich te distantiëren van de massabeheersende psychose. Dat het meer dan ooit belangrijk zal zijn een houvast te zoeken - stoffelijk en geestelijk - en een zekerheid in zichzelf te zoeken en niet in anderen. Want zowel zakelijk als geestelijk zal men in het volgende jaar niet op anderen kunnen vertrouwen, zelfs niet op staatsregeringen of op maatregelen en wetten, daar deze alle onderhevig kunnen zijn aan plotselinge wijzigingen, die niet van tevoren zijn te overzien.

VIERDE LES - INVLOED VAN MILIEU EN GEWOONTEN

Broeder Abraham II.

De vorige maal hebben wij gewezen op het trekken naar het paranormale, dat zich als verschijnsel sterk vertoont bij de mens in deze tijd. Het is echter ook belangrijk, dat wij een van de meest beheersende factoren hierin niet geheel buiten beschouwing laten. De menselijke psyche n.l. wordt voor een groot gedeelte - zoals wij allen hebben opgemerkt - beheerst door gewoonten, ingeroeste gebruiken en opinies: m.a.w. het milieu.

Wat zijn de invloeden, die voor ons van het milieu uitgaan, als wij daar onbewust tegenover staan?

In de eerste plaats zal het milieu ons voortdurend meningen opdringen. Dit brengt met zich mede, dat er in de mens vaak een tweeledig begrip van goed en kwaad bestaat. Het brengt ook met zich mede, dat een mens zich gedwongen voelt om zich natuurlijk te gedragen en hierdoor vele, in hem belangrijke krachten ongeuit laat. De mens, die streeft naar het geestelijk leven, moet dus goed begrijpen dat de woorden "goed en kwaad", zoals zij door de wereld worden gebruikt, slechts een aanleiding kunnen zijn om de innerlijke waarden daarmee te vergelijken. Maar dat het nooit verantwoord is om zonder meer dát als goed te aanvaarden wat de buitenwereld aanvaardt en dát als kwaad wat men buiten kwaad noemt. Hierdoor wordt een innerlijke strijd vermeden. Al evenzeer is dat het geval met het uiten van je persoonlijkheid. Een dichter, die wordt geboren in een familie van beroepsmilitairen, zal militair moeten worden, want zo hoort het nu eenmaal. Ook u wordt vaak door de maatschappij gedreven in een richting, die u eigenlijk niet wilt gaan. Nu kun je beroepsmilitair én dichter zijn, indien je je niet door de verplichtingen, die de wereld je oplegt, laat ontmoedigen en zo vergeet jezelf te zijn.

In het paranormale zien wij heel vaak als remmende factor optreden, de wereld. Als iemand helderziende is, dan zal hij vaak om godsdienstige redenen of omdat hij het aanzien van zijn medemensen niet wil verliezen, die gave bewust onderdrukken en daardoor nooit volledig zichzelf kunnen zijn. Hij zal daardoor steeds ongelukkig zijn en altijd net iets verkeerd streven. Dat houdt in, dat je je leven verprutst, omdat je teveel gelegen laat liggen aan je omgeving.

Kan de mens anderzijds zonder die omgeving? Neen, ook dit is de mens niet mogelijk. Het leven is - vanuit geestelijk standpunt gezien - een compromis tussen het eigen wezen en de wereld, waarin men tijdelijk moet vertoeven. Wij moeten ons bewust zijn, dat het compromis een noodzaak is. Men kan nooit zoveel verwachtingen koesteren in het leven, of wij zijn teleurgesteld, als zij worden vervuld.

Geestelijk is de mens in staat perfectie te begrijpen, te aanschouwen en ernaar te streven. Wij zijn dus altijd weer op zoek naar het volmaakte. Dit volmaakte brengen wij door onze gewoonte over op stoffelijke waarden, op geestelijke aspecten, op menselijke verhoudingen en wat dies meer zij. Als resultaat zijn wij voortdurend ontevreden. Zoveel te meer ontevreden, omdat ons lichaam zelf niet in staat is de gestelde norm van volmaaktheid te bereiken. Zou die norm al bereikt worden, dan blijkt toch dat wij de kracht niet hebben zo blijvend volmaakt te zijn, als het ons wel wenselijk lijkt.

Ontevreden zijn met jezelf is een van de noodlottigste dingen, die er kunnen gebeuren in een menselijk leven. Je mag niet zelfvoldaan zijn op een wijze, waarop je jezelf kritiekloos aanvaardt. In een dergelijk geval leef je in een wereld van waanvoorstellingen, dan zie je de werkelijkheid niet en zul je als zodanig geestelijk abnormaal zijn. Een zichzelf zien als hét criterium voor wat goed en kwaad is, brengt in alle gevallen met zich mede een aberratie in het menselijk denken, waardoor de geestelijke gesteldheid zowel als de stoffelijke sterk wordt beïnvloed en er niet meer redelijk verantwoord kan worden gehandeld t.a.v. de buitenwereld.

Wij moeten dus begrijpen, dat alle genoemde factoren der menselijke psyche (genoemd in vorige verslagen) moeten samenwerken tot één beeld van wat er in deze wereld voor ons mogelijk is. Deze mogelijkheid behelst zeer veel van hetgeen de mens gewoonlijk bovennatuurlijk of paranormaal noemt. Maar dit is alleen te bereiken, indien wij innerlijk harmonisch kunnen zijn en leven. Het vervullen van de mogelijkheden, die wij nu vinden, moet worden gebaseerd op het vervullen van de thans voorkomende waarden. Als men psychisch te ver vooruit loopt in de toekomst of tijd ver achterblijft in het verleden, zal voortdurend een discrepantie ontstaan tussen het ogenblik (de binnenkomende prikkel) en het beeld dat in de hersenen leeft, het beeld dat in de geest leeft. De emotionele gesteldheid via de geest is dus reeds foutief. Hierdoor is er reeds een valse interpretatie van binnenkomende prikkels: bovendien een vergelijking met herinnerings- of toekomstbeelden, die niet meer met de huidige werkelijkheid stroken en daardoor verkeerde interpretaties van al hetgeen in het heden naar voren komt.

Wie op een dergelijke wijze leeft, vermoordt zichzelf psychisch. Die maakt het zich onmogelijk om te leven in deze wereld, om gelukkig te zijn, om een éénklank te vinden met de wereld rond zich. Het is begrijpelijk, dat de mens - beïnvloed als hij wordt door stoffelijke tendensen vanuit zijn lichaam, of door invloeden uit het milieu - een voorstelling moet hebben, die bij de werkelijkheid blijft. Je kunt wel beslissen dat je één stap vooruit zult gaan, maar nooit dat je een sprong van 100 meter zult maken. Toch doet de doorsneemens dit en het wordt hem, vaak alweer opgelegd door het milieu.

De wereld rond u beoordeelt u niet, zoals u bent. Integendeel, zij zal u aanslaan naar hetgeen gij schijnt. Dat wat ge schijnt, is meestal het beste van het beste plus een paar aardige onwaarheden, die u de wereld voorspiegelt. Daardoor kunnen wij nooit aan de verwachtingen van de wereld tegemoetkomen. Proberen wij dat toch, dan vernietigen wij onszelven. Wij moeten zelf een doel bepalen. Nu heeft het milieu ons geloofswaarde meegegeven. Dat wil zeggen: herinneringen omtrent niet-reële feiten of door ons niet werkelijk beleefde feiten, vastgelegd in ons wezen, die voor ons als waar gelden en gedurende de stoffelijke periode mede ons denken beheersen. Het milieu heeft in ons vastgelegd een begrip van kennis, die gebaseerd is niet op het werkelijke weten, maar alleen op datgene, wat de wereld op dat ogenblik als het ware weten beschouwt.

Indien wij ons dogmatisch vastklampen aan dergelijke waarden, maken wij het ons onmogelijk om geestelijk vrij te werken. Maar de geest wil en zal zich volledig uiten door de mens. Het is begrijpelijk dat dit een strijd veroorzaakt tussen de geest en het stoffelijk denken, dat een terugslag heeft op het menselijk lichaam zowel als op het gedrag tegen de wereld. Ook dit moeten wij trachten te voorkomen.

Een werkelijk bewust mens, uitgaande van de waarde die hij in de menselijke psyche kent redeneert, als volgt:

"Al datgene, wat de wereld mij heeft geleerd, neem ik aan als juist, zolang niet door eigen ervaring en denken of door mededeling van degenen, die ik hoger schat dan het weten van de wereld, blijkt wordt gegeven van andere dingen en waarden."

Verder zal deze mens zich altijd voor ogen houden:

"Het is niet mijn taak om aan de verwachtingen der mensheid tegemoet te komen. Het is mijn taak om eerst mijzelf te zijn. Om mijzelf te zijn moet ik mij zoveel mogelijk tegenover de wereld uiten zoals ik ben. Indien ik mij uit valse schaamte of uit lust tot zelfverheffing daaraan onttrek, dan stel ik mij in een zeer valse positie, die voor mij voortdurend problemen schept, welke op den duur tot complexen worden. Complexen, die de werkelijkheid ver van mij houden en het mij onmogelijk maken om reëel en werkelijk te leven."

Zo denkende kan ik dan als bewuste mens eindelijk een compromis bereiken, dat voor mij redelijk is. Voor elke mens zal dit iets anders liggen. Ik zal trachten een voorbeeld te geven, waaruit een ieder voor zich de nodige lering kan distilleren:

Ik tracht in de eerste plaats mijzelf te zijn. Maar ik weet, dat ik niet mijzelf kan zijn tegenover de wereld. Dientengevolge zoek ik die tendensen in de wereld, die verwant zijn aan mijn

streven en pas mij zoveel mogelijk daaraan aan. Hierdoor heb ik de mogelijkheid gekregen om althans enigszins mijzelf te zijn.

Nu ga ik zoeken naar mijn maximale prestatiemogelijkheid. Ik zoek in de wereld wederom die toestand, positie of gelegenheid, waarin ik die kan uiten. Ik ontdek dan, dat die uiting nooit volledig wordt aanvaard, maar slechts voor ongeveer 1/3 tot de helft. Dat mag mij niet hinderen, want als ik een gedeelte van mij uit, dan weet ik dat de rest te gelegener tijd zal worden geuit. Ik heb dus vrede. Ik heb iets tot stand gebracht. Dit tot stand brengen vanuit je eigen wezen, dit scheppend proces, is het enig belangrijke, al het andere telt minder.

De hele wereld is opgebouwd door mensen, die op een dergelijke wijze hun doel hebben nagestreefd, die hebben gezocht naar hun eigen werkelijkheid en waarde. Elke mens kan meehelpen de wereld verder op te bouwen, indien hij afstand doet van de waanbegrippen (hem opgelegd door de omgeving), maar daarom niet de omgeving plotseling trotseert of van zich afstoot. Integendeel, als hij tracht in de omgeving, in het milieu, in de leerstellingen dat ene naar voren te brengen dat voor hem, persoonlijk het meest belangrijke is. Heb ik eenmaal mijn plaats in de wereld gevonden, heb ik voor mij de weg tot leven eenmaal veroverd, dan kan ik van mij het volgende vaststellen: Door de uiting van hetgeen als geestelijke drang in mij ligt, wordt mij ook de beheersing van het stoffelijke eenvoudiger. Anderzijds kom ik gemakkelijker tot stoffelijke uitingen die mij geestelijk niet onmiddellijk tegenstaan en niet in strijd zijn met mijn streven op aarde.

In mijn denkvermogen worden de waarden, die zowel geestelijk als door beleving voor mij belangrijk zijn, in een zelfuiting steeds weer naar voren gebracht, ben dus mijzelf. Ik ken geen conflict tussen mij en de wereld, omdat ik de wereld en mijzelf, mijn milieu en mijn persoonlijkheid als gescheiden waarden zie die ik naast elkaar, maar nooit als congruente waarden wens te beschouwen. Hierdoor kan ik elk complex, elke dwanggedachte in mij leren verwijderen. Om dit te doen moet ik trachten te ontkomen aan de indrukken, die de wereld mij geeft t.a.v. het wensleven. Mijn wensen en dromen worden beïnvloed door wat de wereld mooi en goed vindt. Als ik arm ben, streef ik naar rijkdom. Als ik dom ben, zou ik wijs willen zijn. Als ik lelijk ben, wil ik schoon zijn. Als ik echter rijk, schoon en wijs ben, dan is er weer iets anders dat ik verlang. Ik moet begrijpen dat wat de wereld mij als begerenswaard voorspiegelt nooit voor mij bereikbaar kan zijn. Het blijft een luchtspiegeling, een fata - morgana. Wat ik echter wel kan bereiken is een toestand, waarin ik tevreden ben en innerlijk vrede ken met mijzelf en de wereld. Heb ik deze toestand, dan ben ik volledig gezond, anders niet. Ik ben echter alleen tevreden met dit ogenblik van mijn wereld. Want zo dadelijk verandert de wereld buiten mij en ik moet mee veranderen.

Het gehele proces, dat zich psychisch gedurende het leven van de mens afspeelt, is dus een zich voortdurend aanpassen - volgens eigen persoonlijkheid en geestelijk streven - aan de omstandigheden, die buiten ons optreden. Kunnen wij dit op de juiste wijze doen, dan zullen wij altijd een doel hebben waarnaar wij streven: namelijk de aanpassing aan wat wij thans reeds als waarden in de wereld zien. Dit doel ligt nooit ver weg. De bewuste streeft nooit ver. Hij streeft altijd naar hetgeen zo dicht mogelijk bij hem ligt en tracht dit volledig te verwezenlijken.

Men spreekt over de consequenties van bepaalde handelingen en daden. Menig mens wordt beheerst door een angst, omdat hij niet precies weet wat de consequentie is van zijn handelen. Ik zou er echter op willen wijzen, dat dit ook niet belangrijk is. De mens, die zichzelf openbaart volgens zijn geestelijk streven (zoveel mogelijk in harmonie met de wereld en al wat hij daarin als waarde kent), zal nooit een consequentie ontmoeten, die sterker is dan hijzelf. Dat houdt in, dat wij ook nooit bang behoeven te zijn voor wat er morgen gebeurt, als wij vandaag het juiste doen. Wij kunnen ons dus alleen bezighouden met wat er vandaag gebeurt. Doen wij dat, dan zijn wij ook in staat het morgen te regeren en te beheersen.

Verder heeft ook deze wijze van leven (wat men wel eens noemt "van dag tot dag") grote voordelen voor onze stoffelijke hersenen en ons denkvermogen. Het ons intens bezighouden met actuele waarden, vergroot dat deel van het leven dat geheel bewust wordt doorgemaakt. Het onderbewustzijn wordt dan een reservoir van herinnering in plaats van een reservoir van fantasieën en dromen. Hierdoor komen wij dichter bij de werkelijkheid te staan en krijgen wij

steeds meer de beschikking over een steeds groter deel van ons denkvermogen. Wij kunnen op die manier het onderbewuste terugdringen naar een zeer klein deel van ons actuele denken en leven. Hoe bewuster wij reageren, des te meer zijn wij ons bewust van de redenen waarom wij iets doen en des te meer hebben wij het leven ook zelf in de hand. Degene, die weet hoe deze waarde in de menselijke psyche uit te buiten, kan meester worden van het leven en zal nooit slaaf daarvan behoeven te zijn.

Degene, die zich een slaaf voelt in dit leven, dient zich te realiseren dat dit zijn eigen schuld is. Het leven is geen slavendrijver, die u voortjaagt. Wat u voortdrijft, is het onbegrip voor uw eigen wezen. Doordringen in de kern van de psyche, het begrijpen van de geschillen tussen u en de wereld, het vergelijken van de invloeden van het milieu en uw eigen begrippen omtrent het juiste zijn de middelen om te komen tot een absolute realisatie van het "ik" op de juiste wijze, waardoor de grootst mogelijke bewustzijnswaarde in de stof reeds nu kan worden bereikt.

Ik stel mij voor in de volgende lezingen over de "menselijke psyche" steeds uit te gaan van de geest. Daarbij zal ik de stoffelijke probleemwaarden beschouwen vanuit een geestelijk standpunt. Zo wil ik proberen u duidelijk te maken waar de oorzaken van heel veel moeilijkheden in uw leven liggen.

VIJFDE LES - INVLOED VAN DE GEEST I.V.M. DE BEWUSTZIJSFACTOR

Broeder Abraham II.

Wanneer de geest afdaalt in een menselijk lichaam, vindt zij daar over het algemeen een betrekkelijk gering aantal reacties vastgelegd en zal in de eerste periode van haar één-zijn met dit lichaam nog binnen de moeder een aantal schokken doormaken, die zelfs in neurosen, en psychosen kunnen ontaarden, maar die eigenlijk voor de geest zelf alleen emotioneel enig belang hebben. Zodra de geest echter in het leven zelf komt te staan, dan valt het ons op, dat zij - ondanks al haar pogingen om haar eigen realiteit in het lichaam te uiten - steeds wordt verdrongen door de normale begeerte en angsttendensen, die in elk kind zo sterk tot uitdrukking komen. Een kind fantaseert, zeggen de mensen. Maar van geestelijk standpunt gezien is het heel vaak de geest, die tracht in dit kleine lichaam - juist in de eerste periode - tenminste iets van haar eigen streven en ervaren vast te leggen. Zij tracht dit gedurende het gehele leven vol te houden. Maar naarmate de mens stoffelijk intenser gaat leven en de zuiver stoffelijke tendensen de overhand krijgen, ziet de geest zich meer en meer teruggedrongen en moet zij ermee tevreden zijn het eenmaal in het lichaam vastgelegde betreffende haar wezen en reacties te behouden. De geest ziet het psychotisch verschijnsel in de mens over het algemeen niet als een aantal conflicten, die langzaam als oorzaak en gevolg zijn ontstaan. Integendeel. Zij denkt allesbehalve psycho-analytisch. Zij probeert niet het probleem te ontrafelen en het lichaam in het juiste spoor te brengen, maar zij zal proberen - vaak met aanmerkelijke kracht - zekere tendensen van dat lichaam, zekere gedachtegangen te onderdrukken. De hierdoor ontstane strijd kan voor de geest een zeer bezwaarlijke en krachtrovende zijn. Bij het beschouwen van de werking van de geest op het menselijk lichaam dienen wij eerst te definiëren wat het doel van de geest met dit leven is en hoe zij tot deze instelling komt. Ik zal trachten dit voor u kort te formuleren:

De geest in zich dragend een groot aantal ervaringen en eigenschappen, die zij op aarde of in andere werelden heeft verworven - hetzij in de stof of in de geest - komt tot incarnatie. Deze incarnatie is voor haar niet de behoefte om te leven als een stofmens, maar om te voldoen aan bepaalde begeerten en een bepaalde drang, die in haar aanwezig is. Zij zal trachten zichzelf zo volledig mogelijk te uiten. Deze uiting echter houdt in - evenals dat ook in het menselijk bestaan zo is - een aantal vooroordelen, gewoonten en vaststaande opvattingen, die op vroegere ervaringen zijn gebaseerd. Zij stelt zich deze uiting gewoonlijk voor als een "zelf in de stof leven en deze stof beheersen". Eerst in vereniging met de stof bemerkt zij hoezeer zij door reeds vastgelegde, vaak genetisch reeds gepredestineerde eigenschappen wordt belemmerd in het volvoeren van hetgeen zij zich heeft voorgenomen. Het lichaam beschouwt zij zuiver als instrument. Het is dan ook begrijpelijk, dat zij zich tegenover dit instrument niet altijd vriendelijk gestemd voelt.

Een mens meent meestal, dat de geest met volle intensiteit het leven van zijn lichaam mede beleeft en goedkeurt. Niets is minder waar dan dat. Als de geest een mens zou zijn, zou zij ongetwijfeld, zoals de mens wanneer een van zijn werktuigen of instrumenten niet reageert zoals hij verwacht, met een paar onaangename uitdrukkingen aan haar misnoegen uiting geven. Als wij dan ook de geest zien, valt het ons op dat zij soms het lichaam zelfs mishandelt. Dat zij probeert het lichaam destructieve tendensen te inspireren: dat zij probeert om zekere voor het natuurlijke leven noodzakelijke dingen eenvoudig te verwijderen, te vernietigen of te doen voorkomen. Zij is zich dan ook niet bewust (zeker niet in het begin van haar incarnatie of zelfs na vele incarnaties slechts ten dele bewust) van de gevolgen, die dit in het menselijk lichaam kan hebben. De geest is de kern van het menselijk lichaam en van het menselijk leven. Inderdaad. Maar als dat menselijk lichaam door deze kern op onjuiste wijze wordt behandeld, dan blijkt dat deze kernkracht destructief kan worden. Zij heeft het lichaam niet lief. Zij gebruikt slechts het lichaam. Alleen wanneer het lichaam wordt gemaakt tot een instrument, waardoor meer en meer wordt bereikt, zien wij een gevoel van eenheid, van

genegenheid of liefde ontstaan tussen dit voertuig en de kracht, die zich ervan bedient. Uit het voorgaande blijkt ons dus, dat wij - als wij geestelijke eigenschappen in de menselijke psyche willen onderzoeken - verstandiger doen te gaan van de geest willen wij een waar inzicht krijgen van hetgeen er zich buiten de stoffelijke factoren en normen binnen deze mens afspeelt.

Een mens heeft - zoals wij reeds in de vorige lezingen meermalen hebben verteld - een aantal z.g. paranormale eigenschappen. Deze betreffen over het algemeen kwaliteiten, die lichaam en geest gemeenschappelijk kunnen bezitten. Maar de geest heeft meestal geen behoefte aan deze eigenschappen in het lichaam, zolang dit lichaam zich niet voegt naar de geest. Hieruit volgt dat - als in het lichaam de buitenzintuiglijke waarnemingen scherp zijn (b.v. door erfelijkheid) - de geest hieruit meestal conflictwaarden schept met het lichaam. Er is een verschil in opvatting. Dit innerlijk oproer bevestigt a.h.w. de innerlijke strijd door emotionele toestanden, die kunnen leiden tot waanzin. De geest ziet haar eigen wereld. Zij kan onder omstandigheden het lichaam zover brengen, dat het deze dingen ook waarneemt, verstandelijk en bewust. Maar in vele gevallen is zij in haar instelling zelf zo onharmonisch tegenover het lichaam, dat - als er wordt waargenomen - eerder het onware, het onaangename, het demonische wordt gezien dan de realiteit van een vredige, bewuste geest. Het is dus wel noodzakelijk, dat er tussen geest en stof een zekere binding bestaat. Hoe sterker deze wordt, hoe gezonder de mens lichamelijk is en hoe gelukkiger hij gelijktijdig lichamelijk en geestelijk zal leven. Vanuit het verstandelijke vlak, waarop de mens leeft, lijkt het dikwijls zeer moeilijk te komen tot een besef van wat de geest wil: te komen tot deze eenheid, die anderzijds toch zozeer voor al het bestaande noodzakelijk is. Welnu, de stof kan de geest alleen benaderen, indien zij zich passief of zo passief mogelijk op de eigen geest instelt en deze via onderbewustzijn en de tussengelegen trappen sterk op zich laat inwerken. Menige neurose, menige geestelijke afwijking, menige denkfout zou op deze wijze kunnen worden opgelost: misschien niet tegenover de wereld, maar wel in een eenheid binnen het eigen wezen. Hoe wij daarbij te werk moeten gaan, hoop ik een volgende keer uiteen te zetten.

Dan dienen wij nog het volgende te begrijpen: Als de geest incarneert of in de stofwereld afdaald, dan doet zij dit niet volledig. Elke geest blijft - zij het in geringere mate naar gelang zij meer en intenser in de stof leeft - een werkzame, waarnemende factor in haar eigen sfeer of wereld, van waaruit zij tot het stoffelijk bestaan kwam. Dit geeft ons de verklaring voor de duistere verschijnselen, die sommige mensen onweerstaanbaar naar het demonische schijnen te trekken. Deze mensen, die duisternis met zich meebrengen als zij een kamer binnenkomen. Mensen, die voor hun medemensen afstotend zijn, ofschoon daarvoor geen uiterlijke reden of zelfs een reden in het gedrag te vinden is. Want een geest, die bevrijd uit de duisternis onmiddellijk tot incarnatie op deze wereld komt, brengt met zich mede een contact, waardoor zij de t.a.v. deze wereld nog steeds lagere sferen in haar beleven opneemt en de ervaringen daaruit ook in het lichaam afdrukt, voor zover dit haar mogelijk is. In een dergelijk geval kan geen behandeling door een psychotherapeut helpen. Je kunt zo'n mens in zo'n geval alleen helpen langs de wegen, die juist voor de geest het meest toegankelijk zijn.

Welke wegen zijn dat? De wegen van het emotioneel ervaren, dat op innerlijke zekerheid berust. Met andere woorden: voor dergelijke typen kan alleen een verlicht geloof of beter nog: een van onder af beginnend en de geest steeds verder opvoerend esoterische scholing helpen. Meestal is de geest niet geneigd daaraan onmiddellijk gehoor te geven en verwerpt zij deze dingen. Toch zijn dat - vanuit geestelijk standpunt - de enige wegen, die door het verheffen van de geest mogelijkheden bieden, zodat zij reeds tijdens het stoffelijk leven hogere sferen leert begrijpen, beroeren en betreden.

Dan is vanuit het standpunt van de geest ook altijd zeer belangrijk de wijze, waarop men lichamelijk ervaart. Dat wat het lichaam meemaakt heeft over het algemeen - tenzij het sterke emotionele invloeden tot stand brengt - voor de geest weinig te zeggen. De geest maakt er zich niet druk over wat voor werk u doet. Zij vraagt zich niet af in welke stoffelijke omstandigheden u leeft. Wel vraagt zij zich af, hoe u zelf hierop reageert en met welke intenties u zich ook lichamelijk tot de buitenwereld wendt. Want juist deze dingen zijn voor haar praktisch volledig te begrijpen en te verwerken. Juist hieruit kan zij de ervaring putten, die nodig is. Juist hierdoor kan zij komen tot een uiten van zichzelf. Zo dienen wij - indien wij

de menselijke psyche, vanuit de geest willen beschouwen - altijd te onthouden, dat het hoe voor de geest minder belangrijk is dan het waarom: dat het beleven op zichzelf belangrijker is dan de beleving.

De innerlijke waarden zijn voor de geest belangrijk. Indien de innerlijke waarden in overeenstemming zijn met haar eigen wezen en drijven, is zij de grootste kracht, die er voor een lichaam kan bestaan. Dan geeft zij sterkte, gezondheid, harmonie (ook lichamelijk), weerstandsvermogen en een veerkracht, die praktisch onovertroffen zijn. Is de geest echter niet in staat zich neer te leggen bij hetgeen men stoffelijk vaak via verstandelijke redenering en besluiten der omgeving doet, dan zien wij dat deze zelfde geest met een haast vernietigende woede zich op bepaalde dingen in uw bestaan kan werpen. Het is dus noodzakelijk voor de mens om met de geest in zeer sterke mate rekening te houden. Ja, zo mogelijk de geest te maken tot de leidende factor in het leven. Bij de voorgaande beschouwing zal ongetwijfeld in u de vraag zijn gerezen: "Wat is dan mijn ware "ik"? Ik meen om de volgende reden te mogen stellen, dat de geest vanuit geestelijk én stoffelijk standpunt als het ware ego moet worden gezien. Alle problemen, die zuiver stoffelijk ontstaan, leiden niet tot mentale afwijkingen noch tot neurotische verschijnselen, tenzij de geest (dus meer dan het bewustzijn op zich en zelfs het onderbewuste) mede gemoeid is in het probleem. Hieruit zou dus blijken, dat t.o.v. het al of niet redelijk denken de geest tenslotte de beslissende factor is.

Dan het lichaam zelf. Ook als dit nog zo harmonisch leeft, kan het worden vernietigd, doordat de geest op dit lichaam inwerkt en bij ideale stoffelijke verhoudingen desondanks een accepteren daarvan onmogelijk maakt. Het lichaam is echter niet in staat iets dergelijks t.o.v. de geest te doen. Het kan de geest belemmeren, hinderen, zelfs tijdelijk omlaag halen, maar het kan haar niet ziek maken of vernietigen, zoals de geest dat het lichaam kan doen. De geest is dus weer de sterkere. Ten aanzien van bewuste en onbewuste reacties op de wereld kunnen wij zeggen, dat - ofschoon in de rede de stoffelijke ervaring plus de achtergrond ervan en enkele erfelijke factoren de reactie en de mentaliteit bepalen - het de geest is, die in staat is elk stoffelijk schema te wijzigen. Dat komt vaak kenbaar naar voren, wanneer de mens lichamelijk onder zo'n hoge spanning moet werken, dat hij niet meer in staat is zijn besluiten verstandelijk te overwegen. Zijn reacties zijn dan niet panisch, maar volkomen redelijk en overlegd, alleen volgens een heel ander schema en een geheel andere gedachtegang dan normalerwijze, het geval zou zijn.

Een laatste woord ten voordele van de geest kan worden gevonden in de beschouwing, dat - waar een stoffelijk lichaam sterfelijk en vergankelijk is in zijn vorm en bij het vernietigen van de vorm het stoffelijk bewustzijn teloor ziet gaan - de geest aan een dergelijke beperking niet onderworpen is.

De door mij aangehaalde punten zullen m.i. voor elk weldenkend mens het bewijs vormen, dat de geest moet worden gezien als het WARE IK. Daaruit moet dan ook de logische conclusie niet slechts worden getrokken, maar ook in elk leven worden verwerkt. Het is in het menselijk leven belangrijker de geest volledig te bevredigen op de juiste wijze dan een verdeling te maken tussen lichaam en geest of zelfs de geest ten achter te stellen bij het volkomen begrepen en omschreven redelijk denken. Het redelijk denken plus onze stoffelijke gevoelswereld mogen wij indien wij op aarde vertoeven slechts beschouwen als middelen, die wij kunnen gebruiken in die omstandigheden en toestanden waar onze geest (vaak kenbaar als innerlijke stem) geen andere reacties en handelingen voorschrijft.

Naarmate de mens meer tracht stoffelijk één te zijn met de geest, zullen wij zien dat in deze groeiende eenheid - stoffelijk zowel als geestelijk - grotere welvaart en bloei optreden. Wij zullen echter ook zien, dat een gedeelte der stoffelijke reacties vaak strijdig is met hetgeen algemeen in de wereld als normaal wordt aanvaard. Deze abnormaliteiten of kleine afwijkingen, die bij de geniaal denkenden misschien voor verstrooidheid of excentriciteit doorgaan, bij de minder begaafden vaak voor tekenen van lichtelijke geestelijke minderwaardig worden aangezien, zijn in werkelijkheid slechts de varianten op het stoffelijk bestaan, die de geest zichzelf schept om zo vanuit het stoffelijk leven een voor haar belangrijk en geschikt ervaringsleven tot zich te kunnen nemen.

ZESDE LES. TER BEREIKING VAN HARMONIE TUSSEN GEEST EN STOF

Broeder Abraham II

We hebben de vorige maal getracht aan te tonen hoe de strijd tussen stof en geest vooral op verstandelijk gebied voor de mens een ernstige hinderpaal kan zijn. Ik heb u toen beloofd, dat ik deze keer zal spreken over de wijze, waarop het lichaam de geestelijke invloeden kan ervaren door zich te ontspannen, terwijl ook de geest het lichaam beter kan leren begrijpen. U moet dit niet zien als een gebruiksaanwijzing zonder meer. Een ieder zal het voor zichzelf moeten toepassen en het aanpassen aan de manier, die voor de persoonlijkheid in haar omstandigheden het best geëigend is.

Om te komen tot een werkelijk contact tussen geest en stof en zo mogelijk tot een onderling begrip is het noodzakelijk, dat het lichaam in ontspannen toestand verkeert. Dat wil zeggen, dat het lichaam wel vermoeid mag zijn, maar dat het niet mag lijden onder bepaalde behoeften als honger e.d.. Dit moet zoveel mogelijk worden uitgeschakeld. Als men dan zover is, probeert men de gedachten wat rustiger te maken. Dit is misschien op het eerste gezicht een grote opdracht. Maar de doorsneemems kan dit reeds bereiken door zijn gedachten niet meer te volgen. Men laat de gedachten her en der dwalen en vraagt zich niet af: waarom of waarheen? Men neemt voor een dergelijke overpeinzing een zo gemakkelijk mogelijke houding aan. Voor de meesten zal dit betekenen een liggende houding: en wel zo, dat het lichaam ontspannen rust. Het is echter reeds mogelijk een dergelijke ontspanning te bereiken, gezeten aan een tafel, terwijl men het hoofd licht steunt in een van de handen.

Vanaf het ogenblik dat de gedachten dwalen, wacht men totdat die gedachten onverwachte en wel zeer plotselinge wendingen nemen. Men tracht dan deze wendingen voor zichzelf niet te verklaren, maar wel te onthouden of zo mogelijk vast te leggen. Voor iemand die ligt is het gemakkelijk een potlood en een blocnote naast zich te hebben en daar desnoods met één of twee woorden de opgekomen gedachte op vast te leggen. Heeft men die gedachte vastgelegd, dan gaat men rustig verder met ontspannen en denkt over hetgeen geschreven is zo weinig mogelijk na. Zit men aan een tafel, dan kan men dat misschien wat gemakkelijker doen. Enerzijds is dan het ontspannen van het lichaam moeilijker.

Men krijgt zo een aantal impulsen of steekwoorden, die eigenlijk de gang van het onderbewustzijn weergeven. Maar het onderbewustzijn is - zoals we geleerd hebben - de invloed, waardoor ook de geest in het bewustzijn haar drijven en drijfveren kenbaar maakt. Wat is er gebeurt? Door mijn lichaam en bewust denken zoveel mogelijk vrij te laten en geen redelijke verbinding te zoeken tussen de denkbeelden, heb ik datgene, wat in mijn onderbewustzijn ligt en datgene, wat mijn geest daarin afdrukt, kunnen vaststellen. Ik kan dit dan later verstandelijk gaan verwerken. Ik heb echter voor de geest een mogelijkheid nodig. Het lichaam moet n.l. op een gegeven ogenblik ook kunnen begrijpen dat de geest haar eigen zienswijze heeft. En het lichaam moet in staat zijn de lichamelijke noden, behoeften en zienswijzen aan de geest voor te leggen.

Wat is nu de sterkste band, die de geest aan het lichaam bindt? Wij weten, dat alleen hevige emoties, belevingen, die - a.h.w. langs het lichaam gaande - doordringen tot het geestelijk peil, onmiddellijk een band scheppen tussen geest en stof, die - tijdelijk onderbroken - ze beide tot een eenheid maakt. Wij zoeken dus een mogelijkheid om ons lichamelijk emotioneel te verliezen. Voor sommigen gebeurt dit door het lezen van een boek. Deze methode is echter niet zo aan te raden. Anderen doen dit door het luisteren naar muziek. Ja, er zijn mensen geweest, die door het genieten van een goede maaltijd en de toestand van behaaglijkheid daarop volgend een dergelijke toestand in zich wisten op te wekken.

Nu is het mogelijk de lichamelijke behoeften en noodzaken vast te leggen in een denkbeeld. Dat kan men verstandelijk doen. Men verbindt dit dan met de muziek, desnoods met de

maaltijd. Men stelt zich dus in op deze impuls, die men aan de geest wil voorleggen. Doet men zo iets, dan zal de geest een zeker inzicht kunnen verkrijgen in al hetgeen de stof wenst: dit nu voorgesteld aan de hand van emotionele (niet-redelijke) voor de geest verstaanbare waarden.

Als resultaat zal de geest een volgende maal (bij voorkeur na een niet te lange pauze), als zij de gelegenheid krijgt om zich in het onderbewustzijn en via de toestand van ontspanning aan het bewustzijn kenbaar te maken, zich aanpassen aan de stoffelijke noodzaak, en naarmate men dit herhaalt, meer en meer. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid een haast intuïtief gevonden leefwijze te volgen, waarin zowel geest als stof voldoening vinden.

Als wij op een dergelijke wijze de tegenstelling tussen stof en geest voor ons hebben verminderd, vinden we ook de mogelijkheid om de menselijke psyche (nu meer één en minder in strijd) sterker werkzaam te doen zijn met een bepaald vooropgezet doel. Dat doel zal stoffelijk redelijk moeten worden bepaald, daar de stofmens niet in staat is om geestelijke doeleinden zowel als de redenen daarvoor ook in zijn verstandelijke vermogens zodanig te verwerken, dat zij aanvaardbaar zijn. Dus de geest zal de stof via haar voortdurende intuïtie leiding geven: een zekere richting vaststellen.

Maar deze intuïtieve richting strookt lang niet altijd met hetgeen wij ons stoffelijk-verstandelijk voorstellen als het mooiste of het meest acceptabele. Deze richting wordt ons gegeven door onze eigen geest. Wij moeten trachten te begrijpen, hoe wij hier stoffelijk-redelijk gevolg aan kunnen geven. Meer nog: hoe wij van hieruit verder kunnen streven, opdat we zo kunnen komen tot een eenheid van streven. Is die bereikt, dan heeft de mens het hoogste punt bereikt, dat hij stoffelijk kan bereiken en staan alle geestelijke en stoffelijke mogelijkheden voor hem open.

Er zijn echter nog meer punten, waarop wij moeten doorgaan. Ik heb nu gesproken over één bepaalde methode om tot eenheid te komen. Is die eenheid dan niet altijd aanwezig? Als ik u mag verwijzen naar de vorige lessen: die eenheid is een zeer wankele. De geest met haar streven, háár wereld en de stof met háár streven en háár wereld zijn beide voortdurend slechts ten dele voor elkaar bereikbaar: zij hebben ook ten dele slechts één streven.

Het is voor ons noodzakelijk, dat wij naast de werkingen der onevenwichtigheden ons ook trachten te realiseren, hoe de menselijke psyche kan komen tot een absoluut evenwicht in haar wereld. Hiervoor is in de eerste plaats nodig een behoorlijk voorstellingsvermogen. Met dit voorstellingsvermogen gaan wij nu trachten deel te worden van de wereld. Niet alleen maar kijken naar een bloem, maar je voorstellen dat je een bloem, bent die bloeit. Je voorstellen, hoe je reageert op zon en regen. Niet alleen maar een boom bewonderen, maar een ogenblik die boom zijn. Niet slechts een leeuwerik nastaren, als hij naar boven wiekt, maar trachten een ogenblik zelf met dat donkere puntje mee te stijgen tot dicht bij de zon. Niet idealiseren. Niet trachten er mensen van te maken. Niet voor jezelf zeggen: "O, ik ben een bloem. Wat ben ik blij, dat de zon schijnt. En wat, staan hier andere mooie bloemen rond mij." Want dat laatste ziet de bloem niet. Zij neemt ze zeker niet waar in de zin waarin u dat beschouwt. Gewoon proberen om het te zijn zonder meer. Niet denken, alleen maar trachten het te zijn.

Als je je met de wereld gaat vereenzelvigen, dan ga je aan je stoffelijk voorstellingsvermogen iets toevoegen, dat onmiddellijk verknoopt is met de paranormale eigenschappen, waarover wij al zoveel hebben gesproken in het begin van onze lezingen. Door de vereenzelvinging n.l. breid ik mijn bewustzijn sterk uit. Ik word dus ook op den duur - niet ineens - vatbaar voor alle invloeden, die de boom, de bloem of de leeuwerik bereiken. De scala van mijn waarnemingen op stoffelijk gebied breidt zich dus meer en meer uit. Ik kan mij daardoor meer één voelen met de wereld en onderga sterker de invloeden, die op haar heersen. Dit is een vergroting van het stoffelijk bewustzijn. Denk niet, dat het de geest is, die dit bewustzijn zo maar uitbreidt. Zij doet dit ongetwijfeld op haar eigen terrein, maar niet in verband met de stof.

De uitbreiding van bewustzijn, die op deze wijze wordt bereikt - stoffelijk als zij is - wekt in de stof totaal nieuwe reacties en emoties. Het emotioneel drijven in het lichaam aan de hand van deze invloeden spreekt onmiddellijk tot de geest. Het geeft dus de geest meer en meer de

gelegenheid - daar vooral bepaalde natuurkrachten zeer verwant zijn aan eigenschappen en toestanden welke die geest uit haar eigen wereld kent - zich voor u stoffelijk kenbaar en verstaanbaar uit te drukken. Zij zal dus ook meer proberen één te zijn met de stof. Want deze stof biedt haar eindelijk een mogelijkheid zich uit te drukken in de haar bekende waarden.

Zij behoeft niet meer alleen te leren. Naast haar voortdurend leren van de stoffelijke, vastgevormde wereld vindt zij het geestelijk beweeglijke, stoffelijk starre beeld van de planten en het onbewust zich door krachten laten stuwen van de dieren. Het dier met zijn vage wisselende beelden, zijn herinnering, die zo kort is en zo klein, is voor haar het beeld van haar eigen wereld met haar steeds wisselende vormen. Het geduldig wachten, het ondergaan van het leven door de planten wordt door die geest een herkennen van haar zoeken naar hogere sferen waar zij evenzeer smekend wacht op het licht, waar zij zich koestert in licht en wijsheid uit hogere sferen en gebieden tot haar gebracht. Hierin leeft zij zich uit.

De geest heeft een band gevonden, die uitdrukbaar wordt op aarde. De vreemdheid van de stoffelijke wereld begint voor haar te verdwijnen. Zij gaat zich meer één voelen met het lichaam. Maar in dit één-voelen zal zij ook meer de zuiver menselijke, stoffelijk verstandelijke processen meemaken. Zij trekt zich niet meer zo ver terug. In haar steeds intenser samenleven met de stof smeedt zij het geheel van het bewustzijn steeds hechter aaneen. Zij vermindert de waarde van het onderbewustzijn, terwijl zij gelijktijdig de bewuste waarde van het "ik" uitbreidt. Zij drukt zich steeds sterker af op het verstandelijk vermogen van de mens. En door de ontplooiing van dit vermogen geeft de geest deze mens de gelegenheid om zijn geestelijk bewustzijn en zijn ware drijfveren vanuit het eeuwigheidstandpunt (geest plus stof) vast te leggen in de materie: begrijpende hoe de stof op deze wijze betrokken in het eeuwigheidsproces daardoor kan worden veranderd en verrijkt. Dit zijn de punten, die wij zeker nog moeten toelichten na mijn betoog van de vorige maand.

Ik heb u reeds er op gewezen, dat uit een strijd tussen stof en geest bepaalde neurotische verschijnselen worden geboren. Tevens heb ik er op gewezen, hoe deze invloeden het gehele wereldbeeld kunnen verschuiven, totdat u geen juiste voorstelling meer kunt krijgen van de wereld, waarin u leeft als stoffelijk mens. De geest, op haar beurt kent ook bepaalde ziekelijke verschijnselen. Wij kunnen dit het eenvoudigst tekenen, als wij vaststellen dat zij leeft in de duisternis. Zij leeft in werkelijkheid precies zo in het licht als elke andere geest. Maar zij heeft zich van de werkelijkheid afgesloten en leeft in haar eigen wereld. Een geest in de duisternis is eigenlijk een geesteszieke, geest. Wanneer een dergelijke geest terugkomt zal zij evenmin de werkelijkheid willen accepteren als zij dit heeft gedaan in het duister. En veelal vlucht zij alleen voor een niet meer te dragen lot in een sfeer. De geest wordt op aarde geconfronteerd met de werkelijkheid, die zij moet accepteren in de stof. Zij wenst dit niet te doen. Als resultaat weet zij dan een streven in de stof leggen, dat volkomen vreemd is aan elke geestelijke waarde. Ongetwijfeld hebben de meesten van u dergelijke gevallen wel eens gezien of ervan gehoord. Mensen, die schijnbaar niet in staat zijn om werkelijk geestelijk te leven. Wat meer is: die alle geestelijke waarden bewust blijven ontkennen en onbewust voortdurend geremd zijn en tot afkeer worden bewogen, indien geestelijke waarden hun worden voorgelegd. Het zijn juist dezen, die vaak tot voertuig dienen van een geest, die uit een schaduw sfeer of zelfs duistere sfeer komt. Daar is de geest ziek. Een mens, die hier zou willen helpen, kan niet helpen dan alleen door de stof. Dat is begrijpelijk. Deze geest heeft in een vlucht voor geestelijke waarden - wat de geest anders zelden of nooit doet - zich geheel geworpen op de stof. Zij probeert de eenheid met de stof zo hecht te ervaren, dat zij nooit meer in haar niet-aanvaardbare geestelijke sferen terug hoeft te komen. Maar via de weg van de stof kunnen wij zo'n mens en dus ook zo'n geest toch helpen.

Welke methode dient men hierbij te volgen? In de eerste plaats zullen, wij voorzichtig moeten zijn met geestelijke beweegredenen naar voren te brengen. Wij weten immers dat deze persoon daartegen een remming heeft en ofwel eenvoudig de waarden negeert, dan wel erger nog zich onmiddellijk terugtrekt en ook voor ons op de vlucht gaat. Wij moeten dus beginnen bij het stoffelijke punt. Maar wij moeten trachten het wereldse, stoffelijk aangename contact te verbinden met kleine geestelijke waarden, die voornamelijk in ons gedrag moeten liggen. Zij mogen dan niet volledig logisch zijn. Het onlogische zal de persoon opvallen en - stofgebonden

als de geest in zo'n mens is - zal hij zich afvragen: Waarom deze verandering in de mij bekende stoffelijke waarden?

Deze vraag mag nooit geheel beantwoord worden. Indien u uw geestelijke beweegredenen uiteen zet, is de prikkel om dit na te gaan weggevallen. Dus ... nooit verklaren, maar het geheim van uw anders-zijn gebruiken als een attractie voor geest en stofmens samen om dezen hierdoor meer en meer te intrigeren. Tot hij uit behoefte tot weten - omdat dit onbekende immers niet kan worden aanvaard in de stoffelijke wereld - u gaat volgen op uw pad. Indien dat gebeurt, heeft hij een wilsactie gesteld in de richting van het geestelijke en wordt voor de geest hulp mogelijk uit de geest, terwijl gelijktijdig de stofmens wordt bevrijd van vele vooroordelen, die hem tot op dat ogenblik beheersten.

De wisselwerking tussen stof en geest stelt ons soms dus in staat om vanuit het stoffelijke gebied te helpen waar dit geestelijk mogelijk is. Dat moet men altijd onthouden! Er zijn situaties en toestanden, dat de geest vanuit haar onstoffelijke werelden niets, maar dan ook niets vermag. De menselijke psyche wordt geregeerd door gedachten, bestrevingen en denkbeelden, die haar geheel kunnen afsnijden van elke geestelijke invloed. Terwijl daarentegen er ook mensen kunnen bestaan, die stoffelijk niet te benaderen zijn, ja, zelfs niet meer door een woord te beroeren, maar op wie een uitgezonden gedachte van geestelijke inhoud een zeer grote werking heeft.

Zo kunt u dus vanuit de stof uw medemensen helpen en genezen. Maar ook voor uzelf is het noodzakelijk, dat u weet wat u nu eigenlijk bent. Stel als voorbeeld, dat een mens op zoek is naar waarden, zoals de meesten van u. Wat is uw drijfveer daartoe? Waarom zoekt u naar deze dingen? Wat is de onvrede, die u beheerst? Denk niet, dat dit onbelangrijk is. Want al hetgeen u leert, al hetgeen u bereikt, zal alleen worden bereikt juist dank zij deze situatie. Maar het zal onmiddellijk worden gekentekend door uw innerlijke toestand. Waarom? De grote vraag, die elke mens zichzelf verstandelijk moet voorleggen. De vraag, waarop voor de geest althans geen redelijk antwoord mogelijk is. De stoffelijke analyse is dus wel het best dat wij in dit geval kunnen toepassen.

Nu is het zeer moeilijk jezelf te analyseren op een manier dat je niet komt tot zelfbedrog. Want laten wij niet vergeten, dat in de verstandelijke delen van de mens - vooral in het onderbewustzijn - er vaak een directe weerstand is tegen het erkennen van de werkelijkheid omtrent jezelf. Wij moeten dus proberen te ontdekken wat onze zere punten zijn. Wat is hetgeen ons werkelijk drijft? Het antwoord geven wij onszelf, indien wij constateren wat de onderwerpen, de voorwerpen en de gedachten zijn, die wij voortdurend bewust of onbewust uit ons leven bannen. Datgene wat de stofmens niet erkent, datgene wat hij voor zichzelf verbergt, datgene wat hij vergeet, dat zijn de richtlijnen, die ons kunnen brengen tot de kern van ons probleem. Waarom?

Indien een mens streeft naar geestelijke waarden, dan kunnen wij zeggen dat de oorzaak van dit streven is gelegen in een onvrede: een probleem, dat u voor uzelf misschien niet erkent. Wij kunnen vaststellen, dat uw drijfveer kan worden teruggebracht tot een niet geheel stoffelijk of geestelijk aangepast zijn aan uw wereld. Hieruit trekken wij de conclusie, dat er dus een compensatie wordt gezocht voor waarden, die niet aanwezig zijn.

Welke waarden ontbreken u? De waarden, die u hier zoekt? Niet geheel. Wat u ontbreekt, is over het algemeen iets, waarvoor u een vervanging zoekt: en niet iets, wat u aangevuld wenst te zien. Als u deze dingen bestudeert, vraag u dan af: Wat zoek ik hierin eigenlijk te vinden? En door u deze vraag te stellen, zult u zelf aangeven in welke grootte van waarden u zult moeten zoeken naar het probleem. Waarom? In uzelf, naar de waarheid.

Het is altijd verstandig, als we een dergelijk onderzoek hebben gedaan ons dan af te vragen, of deze wijze van compenseren voor ons voldoende is. En dat geldt telkenmale weer. Er zijn bepaalde ogenblikken dat in een geestelijke bewustwording, een stoffelijke handeling je een ogenblik bevrijding geeft. Dat ze je a.h.w. even verheft boven je problemen en daardoor je innerlijk wat rust geeft. Maar dat kan alleen goed zijn, indien daaruit voor ons geen verdere problemen voortvloeien. De tendens, die wij n.l. heel vaak opmerken - vooral in het stoffelijk gedeelte van de mens - is, voor zichzelf een oplossing te zoeken, die op zich een probleem is.

Zo dus een dubbele vlucht inhoudend: eerst de vlucht in de beleving of de bewustwording, daarna de vlucht voor deze bewustwording én haar oorzaak wederom. in het probleem. Dat is natuurlijk een eindeloze keten.

Zo kan men nooit tot een doel komen. Het is zeer eenvoudig te zeggen: Deze dingen zijn voor mij toch eigenlijk wat te simpel. Het is heel gemakkelijk te zeggen: Hierin vind ik toch zoveel wijsheid. Maar wat bedoel je eigenlijk werkelijk? Wat zit er achter?, Wat is het waarom? Vindt u het niet belangrijk, omdat u meent dat het voor u niet is toe te passen en het voor u zo abstract blijft? Zit daar niet de drijfveer achter: dat kan voor mij toch immers nooit wat betekenen? Zou het misschien een klein minderwaardigheidscomplex zijn of een angstgevoel? Of werpt u het van u af, omdat u een gevoel van schuld heeft en u zich eigenlijk onwaardig vindt deze dingen zo te accepteren? Vindt u dit zo mooi hooggeestelijk, omdat het u iets geeft waarmee, u de leegte van uw leven vult? Is het voor u zo waardevol, omdat het inhoud geeft aan dingen, die u nooit juist heeft durven aanschouwen, maar waarvan u innerlijk weet dat u ze heeft verknoeid. Is uw zoeken naar geestelijk licht misschien een pleister op de wond van uw leven? Iemand, die werkelijk naar geestelijk inzicht streeft en niet alleen hierin een compensatie wil vinden, zal een antwoord moeten geven op deze vragen, zo eerlijk als hij kan. Dan alleen wordt het die mens mogelijk de juiste geestelijke waarde te vinden. Want vergeet niet: Zolang ons zoeken naar geestelijk licht, geestelijke bewustwording alleen maar een afleidingsmanoeuvre is, zolang ons ontkennen van bepaalde waarden slechts zelfbedrog is, onthouden wij de geest bepaalde waarden, die voor haar noodzakelijk zijn, wil zij in het stoffelijk leven een ware bewustwording vinden.

Het is een moeilijk onderwerp. Des te moeilijker omdat degenen die eerlijk zijn, dit misschien pijnlijk vinden. En degenen, die niet eerlijk zijn, zich hoogstens meer verheven voelen, omdat ze de waarheid die hierin schuilt voor zich willen ontkennen. Het lijkt mij echter noodzakelijk op het volgende te wijzen.

Het leven van de mens in psychisch opzicht is een verstoppertje spelen met jezelf. Zolang het een spelletje blijft, waarbij we weglopen voor het een en menen het ander ervoor in de plaats te kunnen stellen, kunnen we nooit psychisch geheel één-zijn. Je kunt het misschien zover brengen, dat het verstandelijk bewustzijn en het onderbewustzijn gezamenlijk het lichaam regeren op de juiste manier. Maar wat kan dit betekenen, als de geest hierdoor verkommert? Dan is het doel van het leven niet vervuld en is het leven waardeloos. Wat hebben we eraan, wanneer de geest misschien voldoende waarden ervaart, maar dat de stoffelijke waardering nooit wordt uitgedrukt? Zij krijgt een vals beeld van zichzelf en de wereld. En zij zal lang moeten zoeken in de sferen om de waarheid te vinden.

Als u al deze dingen heeft aangehoord of gelezen, zult u misschien vragen: Waarom dan deze toespraak? Waarom het werken van de geest? Werken zij niet een zelfbedrog in de hand? Neen. Ook hier baseer ik mij op de erkende waarden der psychologie als ook op de door ons besepte waarden der menselijke psyche. Indien uit ons werk zelfbedrog voortvloeit, zal de mens, indien wij het niet bieden, het elders gaan zoeken. Wij zullen in ieder geval trachten steeds weer dit zelfbedrog te onthullen. In meer stoffelijke waarden zal de mens deze onthulling niet vinden, zodat het goed is hier ons werk voort te zetten. Indien de mens werkelijk geestelijk licht zoekt, is dat natuurlijk elders ook te vinden. Maar dan kunnen wij door hem op deze wijze een inzicht te geven in de eigenaardige werkingen, die zich in het bewustzijn afspelen hem er misschien toe brengen de waarheid eerder te zien en te accepteren.

Twee dingen zou men eigenlijk aan elke mens moeten kunnen verbieden. Het eerste is: een gevoel van minder waard te zijn dan een ander. Want elke mens en elke geest heeft zijn eigen waarde, die in het Eeuwige onvervangbaar is. Wanneer men zich verstandelijk ervan bewust is dat men gelijk is aan een ander, niet meer en niet minder, dan zal men ongetwijfeld juist daardoor de juiste houding in het leven vinden. En men zal door het onbevooroordeeld en zonder terughouding in het leven staan de geest haar grote bewustwording bieden. Terwijl op die manier het onderbewustzijn het meest actief wordt en ons zijn grote en totale ervaring meer en meer in elke handeling, daad en gedachte doet doorwerken en verwerken.

Het tweede punt: Wees nooit verlegen met jezelf. Denk nooit dat de gedachten die je in je draagt, de behoeften die je hebt, de daden die je misschien hebt gesteld alleen maar door jou worden gedaan en dat ze slecht zijn. Realiseer je dat wat voor jou een probleem is voor de gehele wereld een probleem is. Je hoeft je niet daarvoor te schamen. Exhibitionistisch ermee te koop lopen is schadelijk. Maar het normaal beschouwen als deel van het leven en het als zodanig behandelen, ook tegenover anderen, stelt je meer regel in het leven. Je krijgt daardoor een zuiverder beeld van je medemensen, een juister begrip van de waarderingen van je omgeving en hun werkelijke achtergrond. En zo alweer verstandelijk en geestelijk een grotere bewustwording.

Als men op een dergelijke wijze probeert het leven te benaderen, zal men erkennen dat in de menselijke psyche krachten wakker worden, die lang gesluimerd hebben. Krachten, waarover ik een volgende maal verder hoop te spreken.

SCHIJN EN WEZEN.

Schijn en wezen. Hoe kan ik weten wat het wezen is van wat rond mij is? Het schijnt mij toe, dat ik dit wezen ken. Maar is het werkelijkheid? Ik kan het mijzelf nooit zeggen. Een ding slechts kan ik kennen, mijzelf, anders niet. Want rond mij mag het wezen zijn van veel dat ik aanvoel en begrijp, maar wat ik aanschouw is slechts de schijn.

De schijn is het grote gevaar, dat ons steeds bedreigt. Wij zijn zozeer geneigd op de schijn te letten, dat we de werkelijkheid maar liever vergeten. En zo leef je zelf meestal ook in een schijnwereld. Wat je denkt over jezelf is niet gebaseerd op wat je werkelijk bent, wat je denkt, wat je wilt maar ook wat je zou willen zijn, willen denken, wat je eigenlijk meent dat je behoorde te zijn. Een dergelijke schijn is een verloochening van de waarheid. Zo kunnen wij dan schijn en wezen het best definiëren:

Schijn, is de gedachte, waarmee we de werkelijkheid omhangen. Het wezen is de werkelijkheid, die wij voor ons meestal weigeren te erkennen.

Bezie de wereld rond u en zeg mij: Is het niet de schijn, die regeert? Indien er vreugde is in uw hart, zal dan de regen niet vrolijk kletteren en een belofte zijn voor verkoeling en zo dadelijk voor nieuwe, schone dagen? En indien er in uw wezen droefheid is, zal dezelfde regen niet de sombere doem van eigen wezen en heel de wereld aankondigen? Schijn! Schijn, omdat het uw gedachten zijn, die ge interpreteert als eigenschap van de wereld rond u.

Het wezen der dingen is meestal eenvoudig. Het wezen van de mens? Ach, de schijn is er één vol van cultuur, van schoonheid en civilisatie. En het wezen? Een dier, dat streeft naar het Goddelijke. Maar het dierlijke wil de mens zichzelf niet bekennen en hij maakt een onderscheid tussen zichzelf en het dierenrijk. Een onderscheid, dat eigenlijk schijn is. Hij verheft zich op zijn grote geestelijke afkomst, op zijn uitverkoren zijn.. Schijn!

Maar indien hij zich baseert op het feit, dat juist het dierlijk bestaan in de wereld een noodzaak voor hem is om tot een bewustzijn en realisatie te komen, waardoor hij God kan bereiken, dan wordt zijn leven werkelijkheid.

Men probeert dit soms filosofisch te interpreteren en zegt dan: "Leef als een beest, dan zul je mens kunnen zijn." Ook dit is schijn. Want wie als een beest leeft, verwaarloost de menselijke eigenschappen, die hij buiten de dierlijke bezit. Maar wéten, dat het dierlijke in je leeft zowel als het Goddelijke, dat is werkelijkheid. Denken, dat je iets bijzonders en uitverkoren bent temidden van een wonderlijke wereld voor jouw speciale genoegens geschapen of voor jouw straf tot aanzijn gebracht, dat is schijn, verhulling van de werkelijkheid.

Als we hier samenkomen en u meent, dat alleen het aanhoren van deze lezingen voor u veel kan betekenen, is dat schijn. Want dan neemt u wat gedachten op en speelt daarmee, verder betekenen ze niets. Het wezen dezer avonden is, dat ze trachten een basis te leggen, waarop u kunt handelen. En dan zijn ze ook in uw wezen tot een werkelijkheid geworden: voordien niet.

Schijn is overal rond ons. De schijn is vaak zoveel fraaier dan de werkelijkheid, dat we het wezen der dingen haast bewust verloochenen om de schijn te kunnen aanbidden. Maar willen we werkelijke bewustzijn vinden, dan zullen we één ding moeten onthouden:

Als we spreken over God, over geestelijke bestaan, over zoeken naar waarheid, dan moeten we ook aannemen dat God waarheid is. En het wezen Gods zullen we nooit in de schijn, die we onszelf voorgoochelen, kunnen vinden.

Als u het onderwerp geeft en we mediteren daarover deze avond, dan zou ik het zo willen formuleren:

Schijn is het sombere spel der gedachten, waarmee men de werkelijkheid snel ontvlucht, omdat men het werkelijke van 't eigen wezen in eigen gedachten steeds weer ducht. Het wezen: krachten uit de schepping geboren, die gaan tot het eind, waar het leven begint. Wie het wezen der dingen leert begrijpen, is iemand, die zichzelf de werkelijkheid wint. En zal ons de werkelijkheid pijnlijk soms nijpen, omdat de schijn zoveel schoner ons lijkt, dan zal juist het wezen der dingen ons tonen, dat werkelijkheid tenslotte toch kostbaarder blijkt.

Werkelijkheid, het wezen der dingen is de kracht, die het ons mogelijk maakt tot de werkelijke kern der dingen door te dringen: te begrijpen wat de schepping is en wat we zelf zijn, waarom we zo handelen en waarom we andere dingen nalaten. Maar willen we deze werkelijkheid, die een vreugde en een kracht in ons betekent gewinnen, dan zullen we eerst afstand moeten doen van de schijn, de sluier, die we zelf met onze gedachten en onze waanvoorstellingen weven en om de werkelijkheid hangen, zodat we Gods schepping niet meer herkennen, maar menen te leven in onze eigen schepping.

Schijn en wezen zijn geen tegenstellingen. Ze zijn twee definities van hetzelfde. Het wezen der dingen is de goddelijke Werkelijkheid: de schijn is ónze werkelijkheid. Eerst door onze werkelijkheid in overeenstemming te brengen met de goddelijke Werkelijkheid, kunnen wij in waarheid leven, in waarheid streven en bewustzijn krijgen.

Daarom hoop ik, dat het mij - en ook u natuurlijk - zal gelukken om steeds meer de schijn der dingen terzijde te werpen en daardoor de werkelijkheid intenser te aanvaarden, ook al is die misschien minder fraai volgens ons huidig besef. Want alleen de werkelijkheid brengt ons tot het einddoel.

ZEVENDE LES - EENHEID TUSSEN GEEST EN STOF EN HAAR GEVOLGEN

Broeder Abraham II,

Op het ogenblik, dat stof en geest als eenheid handelend kunnen optreden op de wereld, daarbij elk een deel van hun vermogen prijsgevend, maar in de plaats daarvan samen tot een op de stoffelijke wereld werkende eenheid worden, verkrijgt de mens daarmee door deze harmonie een groot gedeelte van de eigenschappen van de geest. Omgekeerd kan de geest om datgene te verwerklijken wat zij wenst volledig beschikken over al hetgeen er in de stof bestaat. De weg daartoe, die normalerwijs wordt bewandeld, gaat via het onderbewustzijn. Maar op het ogenblik, dat de geest een direct en intens deel wordt van het stofleven, dringt zij ook door tot het directe bewustzijn. Dan kan dus elke waarneming van de geest, ook in haar eigen geestelijke wereld of in overeenstemming, met haar geestelijk waarnemingsvermogen, onmiddellijk als directe werkelijkheid aan de stof worden doorgegeven. Een mens, die deze eenheid heeft bereikt, zal dus in de eerste plaats leven in twee werelden tegelijk, waarbij echter in elk dier werelden zijn uitingmogelijkheid wordt gelimiteerd door de tweede wereld, die hij gelijktijdig beleeft. Hij vindt allereerst de **helderziendheid** geperfectioneerd en volledig beheerst. Er is geen vraag meer: Zie ik iets? Er is de wil: Ik zie en ik neem waar alles wat er op geestelijk of stoffelijk gebied bestaat. Door mijn volledige bewustzijn van de geest, overgedragen op het stoffelijk denkvermogen, zou ik op zo'n ogenblik dus in staat zijn om - zoals een helderziende de twee beelden (werkelijkheid en schijn) door elkaar ziet - werkelijkheid, schijn en geest te zien als één samengesteld geheel en kunnen komen tot een direct en absoluut onderscheiden van de geestelijke werkelijkheid, de stoffelijke werkelijkheid en de schijnvormen door gedachten geboren, die daartussen staan.

Helderhorendheid is de illusie van horen, waarbij de mens een geheel van de geestelijk ontvangen indrukken - over het algemeen en via het onderbewustzijn gekomen - interpreteert in woorden. Als de geest echter volledig vrij is om op haar eigen vlak te ontvangen, zal er geen helderhorendheid meer optreden, maar een begripen van de geestelijke waarden, waardoor de weergave, ook voor het stoffelijk bewustzijn veel vollediger is dan anders zou kunnen geschieden.

Verder bezit het lichaam een kernstof, een levensstof, die o.a. voor de spierweefsels noodzakelijk is. Deze stof is het n.l. die afgescheiden via prikkels van het zenuwstelsel en opgenomen in het lichaam de samentrekking en strekking van de op zichzelf betrekkelijke slappe spiermassa tot stand brengt. Deze stof nu kan door de geest gedeeltelijk worden ontleed en na ontleding worden uitgestraald. De geest kan de spiermassa dus a.h.w. beroven van zekere activerende stoffen en deze projecteren in alle leven. Hierdoor kan ze praktisch alle dierlijk leven en een groot gedeelte van het plantaardig leven onmiddellijk stimuleren tot groei en beroeren zoals zij wil.

Verder schuilt er in het menselijk lichaam een z.g. fluïde. Dit is wel materie, maar van een zodanig fijn gehalte, dat zij – hoofdzakelijk energiedragend - door de geest gemakkelijk gevormd, gericht en gebruikt kan worden. Het telekinetisch verschijnsel, dat normalerwijze onbewust optreedt, kan nu optreden in volledige overeenstemming met de bewuste uiting en is niet meer gelimiteerd door afstand noch door bepaalde krachtvermogens. Alles kan worden bereikt op elke afstand, mits de geest daar waarneemt en gelijktijdig kan beschikken over deze in het lichaam aanwezige plasmakrachten.

Dit is echter nog niet voldoende. Er is nog veel meer. De geest heeft haar vermogen tot vibratie, dat zij kan variëren op betrekkelijk hoog gebied. Zij kan echter samen met de stof, die ook haar eigen trilling heeft, nu bepaalde resonanseffecten doen ontstaan, waardoor de trilling tot één gesloten geheel wordt. Het lichaam kan worden afgesloten voor zwaartekracht. Het lichaam kan worden gedreven langs elke krachtlijn, die er in het Al bestaat. Elke levensfunctie kan tijdelijk worden onderbroken op zodanige wijze, dat de geest slechts door

een enkele krachtimpuls dit leven opnieuw kan wekken. Ik noem nu enkele gaven, die kunnen voortvloeien uit de eenheid tussen de geest en de stof. Echter zullen wij steeds weer stuiten op eigenschappen van de menselijke psyche, indien wij deze dingen willen verwerklijken.

We krijgen dan allereerst te maken met het bewustzijn zelf. Het directe bewustzijn of waakbewustzijn limiteert door het slechts aanvaarden van gekende waarden over het algemeen elke uitingsmogelijkheid van de geest. Niet voor niets heb ik ook in vorige lezingen de nadruk gelegd op het voorstellingsvermogen als een zeer belangrijke factor. Want eerst indien het stoffelijk denken zich een toestand kan voorstellen, of althans bij benadering kan voorstellen, zal het voor de geest mogelijk zijn in dit stoffelijk denken haar bewustwording in die richting enigszins duidelijker uit te drukken. Hoe meer gevormd de mens is in zijn denken, hoe meer is hij afgesloten van de openbaring van geestelijke factoren.

Dan vrienden, moeten we, ons een ogenblik afvragen: Op welk ogenblik begint waarheid, waar begint schijn? Want zodra het voorstellingsvermogen van de mens wordt overprikkeld, stelt het zich toestanden en situaties voor, die niet meer in overeenstemming zijn met de stoffelijke werkelijkheid, zonder - gezien de stoffelijke interpretatie - ooit ook een directe uiting te kunnen zijn van een geestelijke realiteit, die in de mens bestaat. Hierdoor wordt het noodzakelijk, dat je als bewuste mens leert onderscheiden tussen realiteit en schijn.

Is er een absolute eenheid, dan wordt dit wederom mogelijk. Want op het ogenblik, dat de geest haar impuls (direct van de geest komend) kan neerleggen in het waakbewustzijn, valt de onderbewuste interpretatie uit, en wordt het verschil tussen stof en geest telkenmale duidelijk gerealiseerd. Elke fantasievoorstelling wordt geëlimineerd, omdat men die erkent als niet behorend tot het gezonde denken: ofwel de gezonden geestelijke impuls wordt in het denken geuit. Op het ogenblik echter, dat de mens of zelfs de geest via het onderbewustzijn tussen niet direct gerealiseerde waarden moet komen tot een contact met een ander, staan wij voor de grote moeilijkheid, dat het ontvangend gedeelte (in casu het redelijk bewustzijn) niet in staat is een onderscheid te maken tussen de impulsen, die direct uit het onderbewustzijn komen én die via geestelijke inspiratie in het onderbewustzijn werden gewekt. Het verschil in begrip doet de waanvoorstelling ontstaan. Ik zal u een paar voorbeelden geven van situaties, die kunnen rijzen uit het misverstaan van de geestelijke werkelijkheid.

In de geest bestaat er een schuld bewustzijn. Zij heeft haar taak niet volbracht en voelt zich als zodanig belaagd door haar eigen onvermogen. Zij tracht aan de stof duidelijk te maken, dat de huidige vorm van leven en handelen niet goed is. Dit komt in het onderbewustzijn. Hieruit komt een onrust naar voren. Deze onrust geeft de impressie: er is iets, dat dwang op mij uitoefent. Het menselijk voorstellingsvermogen, gewend om alle impulsen niet als uit de geest komend, maar als uit de buitenwereld komend te zien, interpreteert deze kracht als een aanvoelen van de geheimzinnige gaven van anderen, die b.v. u achtervolgen. Vervolgingswaan wordt uit een dergelijk conflict vaak geboren.

Een ander voorbeeld: Een mens voelt aan, dat hij geestelijk een hoge waarde kan bereiken. Hij is echter niet in staat dit gevoel van hoogwaardigheid, dat de geest bezit, juist te interpreteren. Hij meent, dat hij nu ook stoffelijk deze zelfde hoogheid zonder meer in zich draagt en verwacht dat de wereld buiten hem dit zal erkennen. Het begin is een zekere hoogmoed, die gerationaliseerd moet worden door een beeld ervoor in de plaats te stellen. Het voorstellingsvermogen plaatst daarom de persoonlijkheid zelf in een ander milieu of een andere toestand. En men ziet zichzelf als meerwaardige, desnoods als God de Vader of Napoleon. Dergelijke ervaringen zijn treurig.

Als wij streven naar de eenheid tussen geest en stof, komen er ogenblikken, dat wij - zoekend naar het geestelijke, maar in de stofwereld nog steeds levend naar buiten toe en menend van buitenaf onze invloeden en indrukken te ontvangen - komen tot een transponeren van de zuiver geestelijke ervaring, die wij trachten te realiseren in de wereld buiten ons hierdoor ontstaat de schijn. De schijn die in zich een kern van waarheid draagt, maar die door haar zuiver stoffelijke interpretatie volledig verkeerde werkingen vertoont en schijnbeelden schept, die niet meer kunnen worden gerijmd met enigerlei redelijk of geestelijk denken.

Het is dus noodzakelijk, dat de menselijke psyche, wanneer zij de gave verlangt, die uit een volledige eenheid voortkomt en haar tracht te verwerven, zij zich de moeite getroost om elke waanvoorstelling, die niet verstandelijk kan worden verklaard, terzijde te schuiven en nooit en te nimmer te beschouwen als een mogelijke werkelijkheid. Hierbij gaan in het begin vooral in het stoffelijk denkvermogen vaak geestelijke impulsen en waarden verloren. Inderdaad. Maar desondanks is het beter, dat enkele waarden verloren gaan dan dat men omwille van een grein geestelijke waarheid verward raakt in een stoffelijk waanbeeld, dat niet meer kan worden gecorrigeerd, nadat men het eenmaal als werkelijkheid heeft aanvaard.

Al het voorgaande in aanmerking nemend, wordt het voor pas noodzakelijk eerst nog terug te keren naar de zuiver stoffelijke reacties in het denkvermogen. En dan komen wij tot de conclusie, dat bij het stoffelijk denkvermogen bepaalde factoren een zeer grote rol kunnen spelen: hierbij o.a. de stoffen, die in het lichaam terecht komen. Want dit stoffelijk denken is in zekere zin een product van een biologische machine. Een zeer gevoelige, bijzonder wonderlijke machine, maar iets dat afhankelijk is van de ontvangen impulsen voor de te leveren resultaten, zonder de mogelijkheid om – buiten geestelijke werking en onderbewustzijn om - te komen tot resultaten: die niet meer in overeenstemming zijn niet de ontvangen prikkel of zelfs verder gaan dan de ontvangen prikkel.

Als nu in deze kleine machine b.v. een grote dosis ozon komt (een bijzondere vorm van zuurstof), dan zien wij dit hierdoor een soort vergiftigingsverschijnsel optreedt. Eigenaardig genoeg heeft deze onmiddellijk betrekking op het denkvermogen, want bepaalde zenuwreacties worden sterk vergroot. We zien in de eerste plaats een overgevoeligheid voor onder- en boventonen bij het auditief ontvangen van klanken. Dat wil zeggen, dat men meer dan anders wordt geïrriteerd, geprikkeld of geleid door het geen men hoort. Het visuele beeld daarentegen is onzuiverder en onjuister. De traagheid van de retina bezorgt een verschuiving in het beeld t.a.v. de werkelijkheid, waardoor men - a.h.w. twee beelden combinerend in de gedachten - komt tot conclusies, die irreëel zijn en niet helemaal waar. Het ervaren, dat men juist waarneemt - en het wijten daarvan aan anderen, zoals gebruikelijk - geeft aanleiding tot grote prikkelbaarheid. Deze prikkelbaarheid leidt weer tot afscheidingen in het lichaam.

Deze vergroten op hun beurt nogmaals de zenuwspanning en gelijktijdig bevorderen zij - vooral als men langere tijd in een zwaar met ozon geladen atmosfeer verkeert - een voortdurend vergrote afgifte van zenuwkracht en een steeds groter verbruik daarvan. Lichamelijke uitputting kan daar van het eindresultaat zijn. Kleine hoeveelheden ozon zijn een stimulans. Deze kunnen het stoffelijk denken in zekere zin bevorderen. Ja, zelfs na een uitputtingstoestand, als b.v. tijdens een te warme temperatuur, een opluchting betekenen en na zeer korte tijd de normale zenuwspanning en dus ook de reactiemogelijkheid weer tot stand brengen. Vergroot men dit echter onbepaald, zonder daardoor onmiddellijk de dood te veroorzaken, en dan krijg ik een steeds irrationeler denken, gebaseerd op een volledig foutieve interpretatie van al hetgeen van buiten komt. Dit voorbeeld kan ik natuurlijk met andere stoffen, met voedingsbestanddelen, met in de lucht aanwezige stoffen, enz. aanvullen en zo een heel boek schrijven over reacties van de mens. Echter gaat het mij op het ogenblik om de psyche en hetgeen daarin gebeurt. Op het ogenblik, dat de prikkels onjuist worden vertaald, ontstaat er een niet meer redelijk denken. Het bewustzijn voor het niet-redelijke is over het algemeen zeer klein. Dit kan namelijk alleen stoffelijk ontstaan door vergelijking met in het onderbewustzijn aanwezige waarden.

Zijn daar niet voldoende herinneringspunten, die wijzen op de normale toestand en die ons dus confronteren niet het verschijnsel der verschuiving, dan zal men automatisch dit als werkelijkheid zien, daarop reageren en daarmee heel vaak ongelukken veroorzaken.

Hieruit blijkt, dat geen enkel mens met zijn redelijk denkvermogen volkomen toerekenbaar mag worden geacht. Want de buiten hem liggende omstandigheden zijn in staat zijn gedachten zodanig te beïnvloeden, terwijl ook de in zijn lichaam plaatsvindende processen de rationaliteit van zijn denken zodanig kunnen verminderen, dat nooit kan worden gesproken van een werkelijk beleven van de wereld. Dit kan slechts in korte ogenblikken optreden. Normalerweise leeft het menselijk bewustzijn dus altijd in een toestand van gedeeltelijke waan door een uit

het eigen wezen gesproken onvolkomenheid, die wordt overgedragen naar de buiten het "ik" liggende wereld.

De geest is natuurlijk ook een op zichzelf staande persoonlijkheid. Deze leeft in haar eigen wereld en is daar - evenals het lichaam in zijn toestand en wereld - vatbaar voor beïnvloedingen van buitenaf. Nu is er voor de geest, indien zij tot een lichte sfeer behoort over het algemeen in haar wereld niet zoveel te vinden wat haar doet afwijken van de werkelijkheid. Wel echter in het proces van haar uitingen op de wereld, dat sterk kan worden beïnvloed door krachten, die ongeveer gelijk komen aan de eigen krachten van de geest. Zo zal de geest meer worden beïnvloed en geschaad door storingen van elektromagnetische geaardheid. Verder kan ze door bepaalde lichtwaarden, die doorgaans boven het visuele gebied liggen, ernstig worden gestoord. Zij zal, terwijl ze haar eigen wereld zuiver beleeft, dus een onzuivere impressie krijgen van al hetgeen zij tracht te uiten. Haar pogingen tot uiting berusten evenmin op een zeker, juist en volledig beeld. Zij berusten ook weer grotendeels op waan, daar ook zij niet in staat is zich de verschuiving van de werkelijkheid t.o.v. de in haar levende waarden te realiseren.

Hieruit kunnen we de conclusie gaan trekken, dat stof en geest beide onderhevig zijn aan zodanige uiterlijke beïnvloeding, dat zij niet kunnen komen tot een reëel beeld van de buitenwereld. Is het echter onmogelijk dit juiste beeld van de buitenwereld te verwerven, dan is ook de beheersing van die buitenwereld plus de kennis van het "ik" tot in de uiterste consequenties onmogelijk geworden.

Hoe kan de mens dit dan toch bereiken?

Door in de eerste plaats zich sterk te realiseren, dat de wereld buiten hem waan is. Deze impuls zal door de geest tenslotte worden opgevangen. En als zodanig zal zij zich realiseren, dat haar reacties niet gericht mogen zijn op hetgeen het lichaam als ervaring registreert. Zij zal zich dan blijven richten op de in haar liggende waarden van haar wereld en – rekening houdend met de fouten, die in het lichaam en in de beleving schuilen – aan dit lichaam een grotere vrijheid geven dan normaal. Deze beide zijn dan nog gescheiden, maar de toegevendheid van beide partijen voor elkaar wordt groter. Want het begrip van de geestelijke impuls voor de stoffelijke onjuistheid doet haar ertoe komen vanuit háár standpunt corrigerend op te treden. De correctie, die zij geeft, wordt in het onderbewustzijn aanvaard, omdat zij beter past - ook in haar resultaten - bij het leven van deze stof. Het betekent hier een stimulans van de ingeschapen drang tot zelfbehoud in de juiste richting.

Het aanvaarden van deze geestelijke werking scheidt tenslotte voor de stof een afhankelijkheid. Het menselijk denken kan eraan worden gewend zich te richten tot bepaalde impulsen en andere te negeren. Door gewoontevorming kan een groot gedeelte van het bewustzijn worden uitgeschakeld en blijft alleen nog maar een denkvermogen over, dat binnen de eigen wereld en de daar optredende handelingen nog rationeel denkt. Voorbeelden hiervan kunt u vinden bij soldaten, die zodanig worden afgericht en geconditioneerd, dat ze na een bepaalde tijd het doden van een ander als iets normaals ervaren, dat zij voor dood en ondergang geen enkel respect meer hebben, dat zij de kwelling van medemensen nuchter aanzien, zonder dat dit hen beroert. Zij zien deze dingen wel, maar ze beleven ze niet en registreren ze ook niet meer.

Dit kan vaak door menselijke suggestie gebeuren: door het stellen van denkbeelden in plaats van het reëel beleven en het medeleven in de wereld. Maar als de geest dat van haar kant doet, dan kan zij bepaalde factoren in het stoffelijke leven uitschakelen, die voor haar geestelijk streven absoluut hinderlijk zijn. Er is dan een toestand geschapen, waarin het lichaam - psychisch gezien - niet meer normaal functioneert ten aanzien van de wereld, maar eenzijdig is gericht.

Deze eenzijdige gerichtheid - uit de geest voortkomend - geeft deze geest een mogelijkheid tot uiting. Zij kan meer één- worden met het lichaam en - naarmate zij meer haar eigenschappen op deze wijze weet om te zetten in een werkelijkheid voor het stoffelijk denken - zal zij ook meer direct dit denken kunnen benaderen.

Schijnbaar is dit in tegenspraak met hetgeen wij leren omtrent de noodzaak tot veelzijdigheid. Maar let wel: de eenzijdigheid, waarover ik hier spreek, wordt door de geest tot stand gebracht: er is geen realisatie meer van andere toestanden of mogelijkheden. De eenzijdigheid, die menselijk tot stand komt, betekent het bewust verwerpen van gekende waarden. En hier zien wij een geheel ander proces zich afspelen. Die eenzijdigheid is stoffelijk, niet stof-geestelijk.

Consequent denkend - zonder stoffelijke normen - moeten wij tot de conclusie komen, dat het onmogelijk is een werkelijkheid vast te stellen, die voor meer mensen identiek is. Het geheel der levensverschijnselen omvat meer dan door ons psychisch te verwerken is. Als zodanig zullen wij naarmate wij meer bewust worden blind zijn voor meer dierlijke verschijnselen. Daardoor richten wij ons op die bereikingen, welke voor de geest belangrijk zijn.

Wij mogen dus nooit en te nimmer aannemen, dat iemand niet normaal denkt, als hij blind blijft voor bepaalde begrippen en bepaalde toestanden. Wij moeten ons realiseren, dat in dit geval - hetzij door de geest, hetzij door andere factoren - een conditioneren van het stoffelijk denken heeft plaatsgevonden,

Dit conditioneren nu treedt als normale stoffelijke waarde op in elke maatschappij.

De menselijke psyche bezit meer mogelijkheden dan zij ooit in een gemeenschap volledig zal uiten. Want waar de behoefte daartoe niet bestaat, ja meer nog, haar voortdurend wordt geleerd dat het verboden is bepaalde van deze verstandelijke, onderbewuste, kortom, psychische factoren te gebruiken, zal zij zich automatisch afsluiten van de aspecten van het leven en zich hierop beroemen, daar zij juist deze onvolledigheid ziet als kenteken van haar waarde en van beschaafd mens zijn.

ACHTSTE LES - PSYCHE EN LICHAMELIJKE BELEVING

Broeder Abraham II.

Na al hetgeen we hebben besproken over de mogelijkheden van de menselijke psyche en wat wij ook hebben menen te moeten zeggen over de noodzaak van eenheid tussen het menselijk lichaam en de menselijke geest, lijkt het mij thans een goed moment om nu eerst na te gaan, hoe de stoffelijke samenhang tussen het stoffelijke deel van de psyche en de lichamelijke beleving, is. Dit is n.l. noodzakelijk om te komen tot een goed begrip van al hetgeen er bestaat in ons karakter en zo in onze wereldbeleving.

Allereerst wil ik u eraan herinneren, dat een groot gedeelte van de karaktereigenschappen kan worden geacht afhankelijk te zijn van lichamelijke condities, die worden bepaald door afscheidingen van bepaalde klieren. Om nu wat nader op deze kwestie in te gaan:

De mens beleeft op het ogenblik een groot deel van zijn eigenlijk drift- en drangleven dank zij de werking van de glandula pinpalis. Dat wil dus zeggen, dat een deel van zijn karakter (zijn drift of luiheid) mede afhankelijk kan zijn van de afscheiding van deze pijnappelklier. Het resultaat is, dat de mens in zijn uitingen beperkt is. Hij kan zich nooit geheel en al voor deze uitingen verantwoordelijk stellen. Een mens kan zijn karakter ongetwijfeld wijzigen. Dit is echter een proces, dat zich onder de mogelijke wens en wil van de geest moet afspelen in het stoffelijk lichaam.

In de eerste plaats is het daarvoor noodzakelijk, dat er voortdurend prikkels en tendensen worden geschapen, waardoor het gewenste innerlijke evenwicht wordt gevonden, ook wat betreft deze afscheidingen.

In de tweede plaats is het noodzakelijk, dat de mens niet wordt belast met een schuld bewustzijn over zuiver stoffelijke handelingen, die door geen enkele geestelijke drijfveer werden georigineerd, en niet konden worden beheerst door het mentaal gedeelte van de psyche.

Uitgaande van dit standpunt moeten we de mensheid voorleggen: Gij zijt niet, wat ge denkt te zijn. Want het beeld, dat gij van uzelf in de stof hebt ontworpen, is een beeld dat grotendeels wordt bepaald door uw lichamelijke conditie. Uw reactie op de buitenwereld is evenzeer afhankelijk van uw conditie, waarbij ook uw mentale processen vaak beïnvloed door zuiver lichamelijke reacties de boventoon voeren.

Zo moet gij u nooit beroemen op hetgeen gij zijt - stoffelijk gezien - in uw goede eigenschappen. Evenmin moogt gij u vernederen om datgene, wat gij als lelijke eigenschappen in de stof beschouwt. Gij zult u alleen maar moeten afvragen in welke richting gij zult moeten gaan. Deze richting kan niet door de geest worden bepaald, want die heeft slechts een sterk emotionele binding met de stof en zal op de reële condities en omstandigheden, die gij in uw stoffelijk bewustzijn ervaart en ziet over het algemeen slechts zeer ten dele kunnen ingaan. Elke poging om te komen tot een stoffelijke hervorming van uw wezen, zult u dus tot stand moeten brengen door een mentaal proces van denken, wensen en de daaruit voortkomende, wil, die uw leven en bewegen beïnvloedt.

Hebben wij eenmaal deze weg gevonden, dan dienen we ons te realiseren, dat het voor een mens onmogelijk is om al zijn lichamelijke reacties in korte tijd te leren beheersen. Het is noodzakelijk te beginnen bij één punt en van daaruit verder te bouwen. Dan is er nog één punt omtrent de lichamelijke ontwikkeling en haar invloed, die wij zeker niet voorbij mogen zien.

Uw gehele waarneming, en beleving van de wereld zijn gebaseerd op de ervaringen. Ervaringen, die u waarden doen associëren met gebeurtenissen buiten u, die niet met de werkelijkheid in overeenstemming behoeven te zijn. U reageert dus volgens hetgeen u aan ervaringen in u draagt. Een mens, die willekeurige ervaringen op zich laat afkomen, krijgt op

den duur daardoor - zeker indien hij stoffelijk blijft reageren - een zekere angst en tegenzin voor het leven. Als de mens echter verstandig is, zal hij aan de hand van het erkende mentale beeld van de wereld bepaalde ervaringen zoeken, waarin hij zichzelf kan uiten en uitleven op een bevredigende en verantwoorde wijze. Hierdoor krijgen we een selectief proces, waardoor steeds meer herinneringen worden geleid in één richting en in een goede zin. Dat wil ook zeggen, dat ons wereldbeeld zich wijzigt en zich aanpast aan hetgeen wij nastreven in de stof.

Maar ons streven in de stof dient te worden georigineerd vanuit de geest, zo zegt men. Dat kun je natuurlijk niet zo zeggen als een feit. Want deze geest is slechts - ik herhaal het nog een keer - emotioneel gebonden aan de stof en ervaart geen volledig beeld. De geest heeft echter wel - en dat is zeer belangrijk - een voorstelling van hetgeen voor haar goed is. Zij schept een sterke voorwaarde van ontkenning en aanvaarding, die tot in het stoffelijk leven doorklinkt. Kunnen wij dit aanvaarden of verwerpen, dan zullen we als mens in staat zijn - dank zij deze werking van de menselijke psyche - te komen tot een verwerkelijking van al hetgeen we verlangen. Gezien de samenstelling van de menselijke psyche moeten we verder rekening gaan houden met een z.g. gezamenlijk bovenbewustzijn. Dit gezamenlijk bovenbewustzijn is geen factor, die wij kunnen beheersen. Het wordt geschapen - geboren - uit de totale mensheid met haar denken, haar opvattingen en aanvaarding van het leven. Hierdoor wordt over ons eigen wereldbeeld via het onderbewuste een wereldaanvaarding geprojecteerd, die - sterker zijnde dan ons bewustzijn op sommige punten - ons dwingt tot een wereldbeleving, niet aan de hand van ons geestelijk bewustzijn of ons bereikt stoffelijk peil, maar in overeenstemming met het beeld, dat het totaal van de wereld heeft.

Ook deze factor moeten we weten mede te verwerken in het accepteren van ons wezen. We doen dat op de volgende manier:

Of deze wereld goed of kwaad is, daar kan ik niets aan doen. Ik weet slechts dat ik in die wereld bepaalde dingen erken als kwaad. Die zal ik voor mijzelf bestrijden. Ik weet ook, dat een groot gedeelte van deze voorstellingen wordt geboren uit de mensheid om mij heen, waaraan ik mij slechts kan onttrekken, indien ik mij realiseer, dat dit alleen de mening is van anderen en voor mij verder van geen belang. Op deze manier redenerende kan ik voor mijzelf op sommige punten een grotere vrijheid vinden. Ik kan mij a.h.w. iets vrijer maken van het beeld, dat de gemeenschap mij oplegt. Aan de andere kant zal ik moeten komen tot het accepteren van een aantal punten in mijn leven, die ik zelf niet wens, maar waaraan ik mij niet kan onttrekken, daar ze in de gemeenschap zo sterk geworteld zijn, dat mijn geestelijk vermogen en bewustzijn niet in staat zijn zich tegen deze in het onderbewustzijn afgedrukte invloed te verzetten.

Als resultaat wat vrijer geworden, zal ik ook leren mijn omgeving in te calculeren in mijn gedrag. Ik zal dan tot de conclusie komen dat veel gedachten, die voor mij schadelijk lijken, uit deze omgeving zijn voortgekomen. Ik mag mij daarvoor niet aansprakelijk stellen, daar de geest dit niet als zodanig ervaart. Ik kan dus op die manier een deel van mijn schuldbewustzijn afreageren. Ik kan dat in de buitenwereld overzetten en op die de schuld schuiven. Hierdoor vind ik meer vrede in mijzelf en tevens een juist beeld van wat mijn verantwoordelijkheid is. Ik leer langzaam maar zeker uit dit analyseren van de menselijke psyche en ook uit de analyse van de zuiver stoffelijke tendensen, die mij regeren en beheersen een beeld te vormen van wat ik werkelijk kan doen: mijn werkelijk vermogen tot vrijwillig en vrij handelen.

Heb ik dit gevonden, dan heb ik ook het ene gebied gevonden, waarop ik kan werken met de gehele psychische kracht, die in mij leeft. Want hier ben ik geheel vrij om mijn geestelijk verlangen te uiten in de stof. Omgekeerd kan ik hier het totaal van mijn stoffelijk ervaren projecteren naar de geest, zodat deze daaruit alle baten heeft. Mijn geest zal zich hierdoor aanmerkelijk kunnen verrijken. Maar tevens zal zij door mijn houding, vanuit mijn stoffelijk bewustzijn t.o.v. mijn wezen geschapen, een aantal mogelijkheden kunnen aflezen. Zij zal leren begrijpen, dat het verzet tegen de in de omgeving liggende of in het karakter geschapen omstandigheden noodlottig kan worden voor mijn gezondheid, mijn leven, mijn levenslust, mijn levensaanvaarding. Zij zal zich dan op deze gebieden beperken en daar geen verdere wensen op mij projecteren. Hierdoor kan ik - en dit is een zeer belangrijk punt - aan de strijd,

die ik anders vaak innerlijk heb over dergelijke factoren, ontkomen. Dat wil zeggen, dat ik een groter gedeelte van mijn geestelijke energie in de stof kan overbrengen: dat ik minder van mijn lichamelijke energie in mentale en geestelijke strijd uitput. Zo kom je langzaam maar zeker tot een betere éénwording, een betere samenwerking. Deze samenwerking kun je tenslotte gebruiken om daarmee ook alles wat je wenst te bereiken.

Deze bereikingen mag ik nooit stellen op een vlak van de hoogste geest of de hoogste sferen. Een mens, die probeert een trap van 30 treden in eens op te lopen, breekt zijn nek, als hij die in één sprong wil nemen. Zo gaat het ons ook. Wij mogen niet zeggen: "Wij willen direct het allerhoogste bereiken." Wij moeten zeggen: "We gaan één trede verder, één punt." Dat is voor de doorsnee-mens het beheersen van zijn stoffelijk wezen op enkele punten en het aanvaarden van de z.g. intuïtieve drang die vanuit de geest naar de stof komt, evenzeer op deze zelfde punten.

Zo word je in een bepaald gedeelte van je bestaan geleid via psychische werkingen, die niet meer redelijk verklaarbaar zijn. Dit niet redelijk verklaarbaar zijn is te begrijpen. Want wij zijn nog niet in staat, als we mens zijn, een zo groot gedeelte van de op ons afgedrukte waarden bewust te erkennen, dat we hieruit de juiste conclusie kunnen trekken omtrent de werking, die de geest op ons uitoefent. Wij kunnen zelfs zeer moeilijk een onderscheid maken tussen datgene, wat uit onze eigen geest of uit een andere geest wordt geprojecteerd. Ook is het voor ons vaak moeilijk om in te zien waar de invloed van de buitenwereld ophoudt en onze innerlijke werking begint.

De consequentie is dus, dat de doorsnee-mens deze intuïtie zonder meer moet aanvaarden en ermee werken, zonder zich in het begin al teveel om haar oorsprong te bekommeren. Want door het volgen van de intuïtie wordt nu in dat gedeelte, dat de intuïtie beroert en beheerst in je leven, een steeds groter direct bewustzijn geschapen, zodat je in staat bent steeds meer stoffelijk-verstandelijk te verwerken, totdat tenslotte alles wordt omvat wat de geest op dit gebied in je projecteert.

Het bereiken van een eenheid met de geest op één gebied opent voor ons de mogelijkheid een veel grotere beheersing van het eigen wezen tot stand te brengen. Het maakt het voor ons verder mogelijk gelukkiger en gezonder te leven. Over dat gezond leven dien ik - daar wij vandaag de stoffelijke normen en factoren bezien - nog even verder uit te wijden.

Gezond leven wil voor veel mensen zeggen: leven met allerhande onthoudingen en dergelijke. In werkelijkheid is gezond leven: leven naar de eisen van je lichaam. Wij kunnen alles aanvaarden wat het lichaam van ons vraagt, mits het niet onmiddellijk in strijd komt met onze opvattingen van goed. Wat niet definitief kwaad is in onze ogen en het lichaam verlangt, kunnen we het lichaam toestaan. Maar we hebben rekening ermee te houden, dat het een vraag moet zijn van het lichaam en niet een mentale begeerte. Want in ons voorstellingsvermogen worden vele dingen met bepaalde genotgedachten geassocieerd. Je denkt aan eten en dan denk je aan lekker eten. Het lichaam houdt ook van lekker eten, maar tot een bepaalde hoogte en dan heeft het genoeg. Maar je gedachten zeggen: Het is zo lekker, ik eet meer. En je eet meer dan het lichaam kan hebben en komt daardoor in een ongezonde situatie. Op het ogenblik echter, dat je je realiseert: dat vraagt mijn lichaam, méér vraagt het niet. Ik schakel de begeerte uit, dan krijg je een lichaam dat volkomen gezond is. Dat lichaam kan heus alle spijzen verdragen. Men behoeft zich niet voor te stellen, dat het speciaal nodig is om geen vlees te eten of om je te onthouden van prikkelende en genotsmiddelen, maar je moet hetgeen je lichaam daarvan vraagt en verdraagt weten te beperken tot het minimum, dat voor het lichaam voldoende is. Iets absoluut aan het lichaam ontzeggen is kwaad. Maar iets volgens de mentale begeerten, genotvoorstellingen en -gedachten onbeperkt toelaten betekent vernietiging van het lichaam.

Zo betekent gezond leven in werkelijkheid: met mate alles genieten wat het lichaam nodig heeft en gelijktijdig trachten er een zo groot mogelijke vreugde uit putten, terwijl je de resterende krachten en vermogens gebruikt tot verrijking van je mentaal bewustzijn: dus je weten, je begrip, je wijsheid. Naarmate je wijsheid en ook je begrip van de dingen der wereld groter worden, zul je leren dat je lichaam minder nodig heeft. Dit is een automatisch proces. De mens, die zonder teveel aan zijn begeerten toe te geven het noodzakelijke in het leven

voortdurend tot zich neemt, zal daaruit op den duur een gezond leven verkrijgen met een minimum aan lichamelijke behoeften en een maximum aan geestelijke vrijheid en vreugde. Dit te verkrijgen is natuurlijk een buitengewoon mooie zaak. Maar ook hier dient men langzaam en voorzichtig te beginnen. De grootste fout, die wij over het algemeen menselijk en zelfs geestelijk kunnen maken, is dat wij ons door de voorstellingen die in ons leven laten verleiden om de werkelijke toestand te minachten.

De toestand waarin wij op het ogenblik leven, is voor ons het belangrijkste. Want zouden wij deze plotseling veranderen dan treden op: in de eerste plaats, lichamelijke storingen, daar het ons niet mogelijk is zonder meer deze verandering door te maken. Resultaat: strijd, zelfs tegen het zuiver lichamelijke gedeelte en de mentale wil. Verder resultaat: verzwakking, ziekte, verslapping van het mentale en tenslotte zelfs verbreking van het contact met het geestelijke. Doen wij het langzaam aan, dan gaat het beter. Dan krijgen wij daar niet zoveel ellende mee.

Maar we gaan verder kijken. Wat kan ik nog doen om gezond te leven? Mij voortdurend bewust zijn van hetgeen ik doe: en alles wat ik doe bewust doordenken. Wanneer ik van mijn daden en handelingen een voorstelling in mijn bewustzijn draag, ben ik ook in staat om elke consequentie daarvan later te aanvaarden. Ik zie ze als een logisch gevolg. Ik kom tot een levensaanvaarding. Hierdoor vermijd ik de innerlijke strijd. Mijn doorgeven naar de geest van de lichamelijke verlangens en ook van de lichamelijke pijn, die de consequenties zijn van mijn handelingen, gaat vlot en ongehinderd. De geest zal inspiratief ingrijpen en corrigerend werken op de stof en het mij mogelijk maken op den duur een redelijk en volmaakt gezond leven te leiden.

Hebben wij het gezonde leven gevonden, leren wij langzaam de beheersing, en daardoor de eenheid tussen stof en geest kennen, die - zich langzaam vergrotend - op één punt tot uiting komt, dan komen we tenslotte in een toestand, waarin het totaal van ons lichamelijk ervaren geestelijk merkbaar wordt. Hierdoor wordt de wereld van het onbewuste voor een groot gedeelte, beheerst door de lichamelijke reacties daarop, terwijl de in het onderbewustzijn gelegde impulsen en reacties vanuit onderdrukte lichamelijke waarnemingen verminderen. Hierdoor wordt ook het aantal onbewuste processen bij ons aanmerkelijk verminderd en tenslotte teruggebracht tot het voor het lichaam aanvaardbare minimum. Dan eerst leeft men volledig en bewust.

Het gebruik maken van de eigenschappen der menselijke psyche om dit te begrijpen is mijns inziens voor elke mens een noodzaak en een behoefte. Hoe wij hierop verder kunnen gaan, zal ik u een volgende keer trachten uiteen te zetten.

STROMINGEN.

Verborgten in de wateren: stromingen.

Onder de oppervlakte: onbekende krachten.

In de schijnbare rust, gevaren.

Achter de oppervlakkigheid: gedachten, die soms gaan tot in de diepte diepten. Strijd,

Overtuiging, dat eigen richting de ruimte is.

Mening, dat eigen stroom de enige is in de eeuwigheid.

Vergeten, dat al wat in God leeft is.

Kracht, die teloor gaat in nutteloos verzet.

Poging om te redden wat niet gered wil worden.

Tekort aan werkelijkheid.

Krachten, die uitgaan.

Krachten, die je kunt ontvangen.

Krachten van het bestaan,

levengevend, levennemend.

Waan verscheurd.

Eeuwigheid geopenbaard, maar niet aanvaard.

Ons innerlijk te hoog geschat aan eigen weten.

Stromingen: vergetelheid.

Wereld in nevelen gehuld door een denken vervuld alleen van eigen weten, eigen denken.

Stromingen: wervelingen in een kosmos, alle voerend tot de Bron en tot hetzelfde, tot God.

Stromingen: leven, dat zich openbaart in eeuwigheid.

BEZIELING

Oneindig is de werkelijkheid en slechts beperkt is mijn bestaan.

Oneindig is de eeuwige Kracht, beperkt in macht mijn waan.

Oneindig in het levend Zijn. En ik - gebonden in de tijd - ben slechts een stofje, dat verwaait in winden van de eeuwigheid.

Maar zo ik eerst de kracht beseft in haar oneindigheid en dan door die kracht – als trechter zijnde tot in het lager Zijn geleid, tot d' eeuwige macht, die daar bestaat, dan zal het "ik", dat ondergaat en dat beseft en dat beleeft, erkennen dat het eeuwig is en al wat tijd zich weeft aan wonderlijke beeldenpracht saamvoegen tot een werkelijkheid, waarin alle tijd slechts is: bestaan, alle God en licht een macht, die zonder waan het leven voortgeleidt.

Zoekt gij uw God? Voorwaar, Hij heeft u reeds bezielde en in u lééft de Kracht.

Maar eerst wanneer gij uit uzelf ondergaat de hoogste macht en ondergaat het hoogste licht, ja, lééft de werkelijkheid, zijt gij bewust bezielde van Hem en meester van uw tijd.

Eerst dan zijt gij de werkelijkheid en bouwt gij in het eeuwig, Zijn, het werk, dat wordt het huis van God. Eerst dan is alle Zijn en wezen geworden tot een vaste baan: een teken van oneindigheid, waarin het "ik" zijn werkelijkheid maakt tot een eeuwig zijn: en uit het eeuwig zijn verwint zijn eigen waan.

Vrees de emotie niet, zolang gij doelbewust streeft, want dan geeft zij u de kracht om uw doel te verwezenlijken.

NEGENDE LES. GEZONDE EN ABNORMALE GEDACHTEN

Broeder Abraham II.

Bij ons onderzoek naar de reacties van de menselijke psyche op bepaalde fysieke invloeden en drangverschijnselen zijn we tot de conclusie gekomen, dat het voor de mens noodzakelijk is - zonder zich onmiddellijk iets te ontzeggen - zich te ontwennen tot hij kan komen tot een beheerst genieten van al hetgeen het leven biedt. Hieraan zijn natuurlijk verschillende verschijnselen verbonden, die in verband met de menselijke psyche voor ons belangrijk zijn en ons een nader inzicht kunnen geven in de gezonde en daarnaast ook in de abnormale ontwikkeling van bepaalde dwangideeën en manische gedachten.

Als ik begin mij iets te ontzeggen dat ik zeer hoog op prijs stel, dan wordt dit voor mij een obsessie. Voortdurend komt de vraag in mij terug. Ze obsedeert mij en zal alle andere verschijnselen en verlangens in mij op den duur verdrijven. Dit kan zover komen, dat b.v. de gedachte "dorst" en het verlangen naar vloeistof het mij onmogelijk maken om spijzen tot mij te nemen, waarin voldoende vocht zit verwerkt om te kunnen leven, zonder dat er daarvoor reeds fysieke hinderpalen zijn. Ik zou dus sterven alleen door mijn voorstelling, mijn dwangidee: ik moet drinken. Aan de andere kant: als ik getraind ben in zelfbeheersing en gewend ben slechts met één vingerhoed tegelijk vocht tot mij te nemen, zo weinig als maar mogelijk is, zal ik onder dezelfde omstandigheden rustig kunnen eten en zelfs mijn drank uitsparen. Ik word niet meer belaagd door de voorstelling, dat ik moét drinken.

U begrijpt, dat dit kleine voorbeeld op duizenderlei wijzen kan worden gevarieerd. Want bij elke angst, bij elke begeerte, die in de mens bestaat, zien wij dergelijke verschijnselen optreden. De mens nu die bewustwording zoekt en daarbij gebruik wil maken van de kwaliteiten der menselijke psyche, zal natuurlijk in de eerste plaats rekening houden met juist deze mogelijkheid tot obsessie, waarbij het voorstellingsvermogen alle psychische zowel als fysieke actie verder verhindert. Dit houdt in dat wij allereerst gaan vaststellen wat in ons voorstellingsvermogen voor ons uitermate begeerlijk en belangrijk is.

Indien we dit hebben gevonden, gaan wij ons afvragen, of dit alleen een idee is of dat er op de achtergrond een werkelijke behoefte schuilt van fysieke of psychische aard. In vele gevallen zullen we zien, dat de behoefte slechts één keer optreedt. In dat geval kunnen wij spreken over een zuiver psychische kwestie. Deze éénmaal gevoelde behoefte is voor ons tot behoefte geworden, omdat wij ons a.h.w. minderwaardig voelen, tot dat wij een bepaald iets hebben bereikt: vandaar onze jacht naar bereiking. In een dergelijk geval dienen wij ons deze eenmalige bereiking toe te staan om te voorkomen, dat het onbekende in ons voorstellingsvermogen steeds grotere vormen en een steeds grotere belangrijkheid aanneemt en ons belet om normaal voort te leven.

Daarnaast zullen we vaststellen, dat vele van onze begeerten eigenlijk in de eerste plaats op de streling van onze eigen persoonlijkheid is gebaseerd. Als voorbeeld zou ik het volgende willen nemen: Een mens drinkt meer dan goed voor hem, is, omdat hij zich van de drank een smaakprikkel voorstelt, die in feite na de tweede of derde teug reeds niet meer aanwezig is. Een mens eet veel, omdat het lekker smaakt en realiseert zich niet - nadat de verzadiging is ingetreden - dat de smaakervaring op zichzelf secundair wordt en voornamelijk de gedachte: "hoe heerlijk is dit" hem beheerst. Hierdoor zou het ons mogelijk kunnen worden te bepalen wat onze lichamelijke behoeften zijn.

Wij weten echter ook, dat er in ons voorstellingsleven een drijfveer is, die ons tot overdrijving aanspoort. Dan zullen we zeggen: "Ik moet een geestelijke voorstelling vinden, die belangrijker is dan deze drift, die ik wil bestrijden." Nu is er altijd in het menselijk gedachteleven - zelfs tot in de diepste kern, de ziel toe - een vermogen voor zich bepaalde dingen uit te beelden en ook om genoeg te nemen met abstracties, die nooit realiseerbaar

zijn, mits zij met eigen leven en belang kunnen worden verknoopt. Dit is het punt waar wij de oplossing zullen vinden. Want op het moment dat een in het stoffelijke bestaande drang van psychische aard volgens mijn oordeel mij te zeer in een bepaalde richting dwingt, zal ik trachten daarnaast een abstracte (dus niet fysiek te verwerkelijken) voorstelling te stellen, die voor mij echter eenzelfde bevrediging, eenzelfde troost, enz. kan inhouden. Ik kom dan vanzelf tot een idealisatie van bestaande stoffelijke waarden, maar ook van toekomstige toestanden of van in een andere wereld liggende toestanden.

Het geloof vooral is de primitieve mens daarbij een grote steun. Het stelt voor de directe fysieke drangwaarde: een in het psychische bewustzijn grotere waarde, die niet stoffelijk kan worden geuit en daardoor een beheersing van de stoffelijke drangwaarde mogelijk maakt.

Hier is pas een begin gemaakt met de beheersing. Wij moeten echter veel verdergaan, willen we niet gevaar lopen dat de door ons geschapen gedachten, de door ons aanvaarde idealen ons redelijk denken zozeer gaan beheersen, dat wij de fysieke noodzaken gaan verwaarlozen. En dat mogen we nooit doen. Daarom is het goed, dat we een zekere wisseling in onze geestelijke uiting tot stand brengen, niet één gedachte, maar een veelzijdigheid.

Nu biedt de psyche voor veelzijdigheid zeer goede mogelijkheden. Indien wij b.v. over een onderwerp mediteren (meditatie hier gebruikend als een afweermiddel tegen een als verkeerd erkende fysieke drang), dan kunnen wij beginnen met verstandelijk te mediteren. Wij gaan voor onszelf zuiver logisch de voorstellingen en consequenties opbouwen aan de hand van het onderwerp, dat wij ter overpeinzing hebben gekozen. Wij komen echter op een punt, dat onze gedachten ons gaan verlaten en afdwalen. Er komen geen nieuwe beelden meer. Er treedt een soort herhaling op. Dan wordt het tijd om de tweede trap in te schakelen.

We gaan nu het onderbewustzijn inschakelen en geven dit de mogelijkheid in deze meditatie - die nu niet meer volledig beheerst en verstandelijk in - bepaalde tussenzinnen in te voegen, waardoor de hele meditatie een ander karakter krijgt. Toch blijft hetzelfde onderwerp nog altijd het punt van beschouwing. Hierdoor zien wij nu plotseling een fantastische wereld. Een fantastische wereld uit onszelf geboren, in onszelf levend, waarvan we ons niet bewust zijn. Dit kan ons weer lange tijd boeien en ons een lange tijd in staat stellen tot beheersing. Gaat ook dit voorbij, dan schakelen we over op het volgende:

Wij gaan werken met ons geestelijk bewustzijn. Daardoor dwingen wij ons psychisch en fysiek tot een gevoelservaring, die - geboren uit geestelijke waarden - alles volledig uit ons bewustzijn verdrijft, behalve de ervaring van het voorwerp of onderwerp van onze meditatie. Hebben we dat eenmaal bereikt, dan zouden wij natuurlijk nog op velerlei wijzen kunnen verdergaan. Maar zijn we eenmaal gekomen tot het contact met de geest en het zuiver gevoelsmatig beleven van het onderwerp onzer meditatie, dan mogen we aannemen, dat het nut der meditatie - voor zover het in de stoffelijke wereld bestaat - niet verder kan worden opgevoerd. Hiermede dient ze dus op te houden. Dan zal blijken dat door de meditatie een zodanige verandering in drang- en begeertelevens - zij het tijdelijk - tot stand is gekomen, dat we vrij zijn om op onze eigen wijze, zonder door begeerten teveel te worden gehinderd, ons leven verder te leven, volgens het bewustzijn dat in ons bestaat.

Er zijn echter nog meer waarden in de psyche, die hun invloed op ons doen gelden en waarvan we dus moeten leren gebruik te maken, willen we ooit komen tot een volledige vrede en harmonie, waarbij de onthouding logisch voortvloeit uit een beheersen van de begeerte en dus ook de behoefte. Een van de daarvoor zeer bruikbare factoren is het z.g. bovenbewustzijn.

In dit bewustzijn zien we n.l. de tendensen der massa optreden. Door om ons heen te kijken en de wereld een ogenblik onpartijdig of althans zo onpartijdig mogelijk te beschouwen, zullen we ons reeds kunnen realiseren welke invloed voortdurend op ons wordt uitgeoefend door degenen die rond ons zijn. En hier hebben we dan een houvast. Want we kunnen zelf beoordelen welke factoren in dit buiten ons bestaand denken dat tot ons doordringt voor ons aanvaardbaar en te wensen zijn, terwijl we gelijktijdig ontdekken dat andere daarin voorkomende normen en factoren voor ons niet redelijk aanvaardbaar zijn.

Wij gaan nu deze factoren, die in de wereld buiten ons optreden en die voor ons aanvaardbaar zijn als gedachten in ons bewustzijn versterken. Wij versterken dan de werking van een

bepaald gedeelte van het bovenbewustzijn in ons. Omgekeerd zal het bovenbewustzijn onze bestrevingen voortdurend steunen. De door ons afgekeurde delen van het bovenbewustzijn worden - door onze persoonlijke werking ter versterking van het goede daarin - zozeer verzwakt, dat zij als dwingende impuls praktisch niet meer naar voren komen. Het resultaat hiervan kunt u zich voorstellen: wij maken gebruik van het feit dat de omgeving invloed op ons uitoefent om ons volgens eigen zienswijze te ontwikkelen.

Nu zullen er misschien mensen zijn, die zeggen: Maar in de bewustwording wil ik anders dan de massa. Het antwoord daarop is eenvoudig en logisch. Wie zijn eigen weg gaat, zal die weg zelf moeten banen. Dit kost veel moeite en strijd. Als ons nu blijkt, dat de menigte vlak bij een heirbaan heeft aangelegd, die nu wel niet precies onze eigen weg en inzichten volgt maar toch wel ten naastenbij, dan kunnen wij veel beter van de ons gegeven gelegenheid om snel vooruit te komen gebruik maken van - eenmaal een bepaalde toestand van beheersing bereikt hebbend - de kleine correctie die nodig is aan te brengen dan strijdend tegen deze impuls (want, dat is de enige andere mogelijkheid: die impuls blijft in ons bestaan) zelf moeizaam verder te worstelen.

Dan hebben we verder te maken met de invloeden uit de geest en de sferen. Nu is dat in de psychologie wel een pijnlijk onderwerp. In de psychologie erkent men weliswaar tegenwoordig het bestaan van geest en ziel als afzonderlijke waarden, maar dat betekent nog niet dat men een beïnvloeding daarvan van buitenaf (uit ongeziene werelden) zonder meer accepteert. Wetend echter, dat die beïnvloeding feitelijk is, zou ik hier omtrent het volgende, willen opmerken.

Zoals we bij het bovenbewustzijn gebruik maken van de rond ons heersende tendensen om tot een oordeel te komen, moeten we ook trachten de geestelijke invloeden, die op ons werken in een richting te voeren, waardoor zij ons steunen in ons streven. Wij kunnen dit nu niet doen door ze eerst gade te slaan: dat is onmogelijk. Maar we hebben een ander middel. Op het ogenblik, dat er sprake is van de geest, is er een praktisch gelijkwaardige wisselwerking tussen de geestelijke sfeer en onze geest. Dat wil zeggen, dat als onze geest door overpeinzing, levenshouding e.d. ook op geestelijke terrein komt tot een bepaalde tendens, wij automatisch die krachten tot ons trekken, welke in een gelijke of ongeveer gelijke richting zich bewegen.

Het is echter niet voldoende, op deze wijze in het onbewuste medewerking te verkrijgen. Wij moeten meer doen. We moeten leren deze medewerking in een stoffelijk bestaan te verwerken. Dit kan door voortdurend onze intuïtie te controleren. (Intuïtie is onbewust en onderbewust weten, zoals u zich ongetwijfeld uit vorige lezingen herinnert.) Die intuïtie onmiddellijk en zonder meer volgen brengt bezwaren met zich mee. Want we zijn er niet altijd zeker van uit welke bron zij afkomstig is. Maar als wij een intuïtieve gedachte in ons voelen opkomen, gaan wij ons afvragen: Is deze logisch en bruikbaar? Dan blijkt ons in 9 van de 10 gevallen, dat het niet de meest in het oog lopende weg is. Er is weliswaar een mogelijkheid in die richting, maar het is niet de mogelijkheid, die men redelijk denkend als de eerste en de beste zou aanwijzen.

Dan dienen wij onze intuïtie te beproeven om te zien, of zij goed werkt. Dit houdt een zeker - maar over het algemeen niet te groot - risico in. Op den duur leren wij dan op de intuïtie vertrouwen en haar als een werkzaam deel in ons bewuste leven in te schakelen. We hebben dan tussen ons onmiddellijk waakbewustzijn en het geestelijk bewustzijn een band gelegd, die het ons mogelijk maakt geestelijke impulsen stoffelijk uit te drukken. Ook dit is voor ons zeer belangrijk.

Een laatste punt, dat ongetwijfeld aan de aandacht van de meeste beschouwers zal ontsnappen is dit: Wij kunnen niet harmonisch bestaan, indien er strijd is tussen de verschillende fasen van ons bewustzijn. We moeten absoluut één richting weten te vinden, waarin ons gehele bewustzijn met enige overtuiging kan streven. Dit houdt in, dat wij aan alle delen van ons wezen zo ver tegemoet moeten komen, dat in geen van de fasen van bewustzijn een absoluut verwerpen van een deel van het beleven of van een deel van de wereld ontstaat. Dit is mogelijk, omdat hierbij het onderbewustzijn zich praktisch aan ons inzicht onttrekt. Wij kunnen echter dit onderbewustzijn toch wel gebruiken, want het weigert erkenning van feiten.

Het onderbewustzijn brengt - ik zou haast willen zeggen "bewust", ofschoon dit hier natuurlijk niet geheel past - ons tot handelingen op een zodanige manier, dat de door het onderbewustzijn gewraakte voorgenomen handelingen eenvoudig mislukken. Wij kunnen deze tendens in onszelf en in ons leven opmerken. Bijvoorbeeld: We willen schijnbaar gaarne iets doen, maar op het ogenblik dat het erop aankomt, deinken we terug of maken brokken.

Een ander voorbeeld: Iemand weet, dat het noodzakelijk is dieet te houden. Toch laat die persoon zich verleiden een portie heerlijke spijs tot zich te nemen. Op het ogenblik, dat, het wordt aangepakt, glipt het bordje uit zijn handen. "Een ongelukje" zegt de mens. In 9 van de 10 gevallen de reactie van het onderbewustzijn dat deze zwakte verwerpt en hierdoor de zuiver lichamelijke reacties een fase doet verschuiven. Vandaar de onhandigheid, het ongeluk.

Hiermede rekening houdende zullen wij ontdekken, dat bepaalde punten voor het onderbewustzijn taboe zijn. Daar mag je niet over praten, daar mag je niet aan denken, die moet je a.h.w. omzeilen. Maar op het ogenblik, dat we weten welke punten het zijn, zal deze remming in het onderbewustzijn vanzelf wegvallen, want de erkenning van de remming betekent tevens het einde van deze weerstand.

We kunnen dit niet allemaal zelf doen. Er zijn altijd wel zo diep zittende remmingen of weerstanden, dat wij niet in staat zijn die alle persoonlijk te vinden en uit de weg te ruimen. Dit is niet noodzakelijk. Als wij beginnen met de meest op de voorgrond tredende weerstanden uit de weg te ruimen, die zich voortdurend ook in onze fysieke reacties doen gelden, dan hebben wij reeds een voldoende vrijheid van handelen verworven om althans voorlopig in grote eenheid verder te streven. Naarmate ons streven de aanpassing van het onderbewustzijn nodig maakt, zal tegen onze handelingen, die uit onze innerlijke gesteldheid logisch voortvloeien, weer de weerstand van het onderbewuste ontwaken en zullen wij een tweede maal door onderzoek een definitie kunnen leren kennen, waarvoor wij vrees en zo in staat zijn de vrees zelf terzijde te schuiven.

Na nu een weg te hebben aangeduid - zij het misschien hier en daar wat vaag - waarlangs wij de invloeden, die in ons en rond ons optreden, kunnen gebruiken om zo tot grotere beheersing, van de persoonlijkheid, snellere bewustwording en vooral ook grotere kracht te komen, dienen wij ook even de aandacht te wijden aan verschijnselen, die - uit dezelfde waarden voortspruitend - in hun werking tegengesteld zijn aan het door ons begeerde.

Wij zien dat veel ziekteverschijnselen en geestesziekten heel vaak voortkomen uit precies dezelfde factoren, die wij voor onze bewustwording gebruiken. Een beter begrip van deze werkingen zal ons helpen de wereld en onze medemensen wat duidelijker te zien en wat beter te begrijpen. Allereerst de strijdigheid tussen wat men wel "geweten" noemt (verstandelijk en onbewust weten) en de lichamelijke behoeften. Als wij door het geweten (d.w.z. de in ons levende voorstelling) in strijd komen met onze behoeften, die we zuiver stoffelijk of zelfs laaggeestelijk zouden bezitten, dan moet hieruit wel een ziektevoortkomen, want het lichaam laat zich niets ontnemen. Het zoekt een compensatie. De geest op haar beurt is met dit omzeilen van waarden slechts half tevreden en moet ook voor zichzelf deze - in wezen abnormale fysieke reactie - goed praten. Zij doet dit dan door naast de werkelijkheid een schijnwerkelijkheid te scheppen, waarbinnen de handelingen, die omgaan van het gewetensprobleem a.h.w. met zich heeft gebracht, worden gerationaliseerd. Dit kan soms zeer ver gaan.

Er zijn mensen, die menen dat bepaalde wetten der mensheid op hen niet van toepassing zijn. En als we vragen waarom? dan blijkt ons dat zij innerlijk een voorstelling omtrent de eigen persoonlijkheid hebben opgebouwd, die - dat kan iedereen zien - helemaal niet in overeenstemming is met wat wij ervan zien of denken, of zelfs met wat de realiteit daarvan is. Deze mensen zijn in de eerste plaats gevluht voor een innerlijke strijd. Het blijkt ons, dat het onderbewustzijn in het bewustzijn zo sterk inwerkt, dat het hier de werkelijkheid compenseert en zelfs overcompenseert, waardoor er een irreële wereld ontstaat. Dit gevaar bestaat voor ons ook op het ogenblik, dat wij omdat bepaalde dingen voor ons onaanvaardbaar zijn en wij toch de weg waarop zij voorkomen willen gaan trachten aan ons probleem te ontkomen. Het vluchten voor een probleem betekent het verschuiven daarvan naar het onderbewuste. Gaan we dan voort redelijk te handelen, alsof het probleem niet bestond, dan is het gevolg hiervan

het scheppen van waanvoorstellingen, die ook voor de zuiver stoffelijke handelings- en denkwijze een ongewenst, normaal reageren ten gevolge hebben.

Een andere factor is het massabewustzijn: want ons bovenbewustzijn deelt de invloed van de massa. Nu kan het wel voorkomen dat de begeerte, de denkwijze, de impulsen van de massa strijdig zijn met bepaalde voorstellingen, die wij hebben. We krijgen dan over het algemeen hierdoor een soort minderwaardigheidscomplex. Dat treedt niet aan de oppervlakte. Het uit zich slechts in een opbouwen van de eigen persoonlijkheid en het eigen voorstellingsvermogen, totdat alle redelijkheid hiervan wegvalt.

Een voorbeeld: Een zakenman weet dat hij woekerwinst maakt. Hij voelt zelf dat dit niet gerechtvaardigd is. Hij weet, dat de massa hem als een woekeraar, een parasiet beschouwt. Zijn enig verweer daartegen bestaat in een zichzelf groter maken dan de massa. Zo iemand heeft heel veel secretarissen en secretaresses. Die moet men allemaal passeren, voordat men de kleine god in eigen persoon kan spreken. Het jammerlijke is echter, dat een dergelijk mens, indien die grootheid een ogenblik wordt aangetast - al is het maar door bluf - in elkaar zakt en de nietigheid wordt, die hij in eigen ogen en in de ogen der wereld is. En dan beoordeelt hij zichzelf niet zoals de mensen hem zien, maar naar de mening, die de mensheid zich over hem zou vormen, indien hij zich in zijn ware gedaante zou openbaren. Dat leidt op den duur tot een soort hoogmoedswaanzin.

Ook voor de hoogmoedswaanzin dienen we ons wel degelijk in acht te nemen. Want men is al zo gauw geneigd te zeggen: Ja, maar wij zijn dan toch esoterisch wijzer: wij zijn toch beter dan de mensen rond ons en daarom kunnen wij hen misachten.

Die fout, die zo vaak wordt gemaakt, kan voor ons een innerlijke strijd betekenen, waarmee we niet gauw hebben afgerekend. Want op het ogenblik, dat ik mij afzonder van de massa en meen haar zonder meer te kunnen verwerpen, schep ik in mij tussen het bovenbewuste en mijn bewustzijn een absolute disharmonie. Om deze disharmonie te compenseren schep ik een waanvoorstelling. Deze waanvoorstelling – schijnbaar bevestigd - wordt op den duur voor mij de vervanging van bovenbewustzijn en redelijk bewustzijn. De waantoestand, waarin ik leef, zal teniet gaan op het ogenblik dat de buitenwereld of de waarden in mij werkelijk mijn gedachten en mijn meningen omtrent mijzelf op de proef stellen.

Mijne vrienden, daarmee moeten wij voorzichtig zijn. Dit punt is belangrijk genoeg om uzelf een ogenblik onder de loep te nemen en te zeggen: Ben ik soms iemand met deze neiging? En zo ge "ja" zegt, tracht dit te bestrijden, want het leidt u tot abnormaliteit, die in het begin misschien door uw medemensen niet wordt opgemerkt, maar op den duur u zelfs in een gekkenhuis kan brengen.

Dan zien we mensen, die de geest (d.w.z. een andere wereld) van groter belang achten dan hun eigen wereld. Maar als ge in de stof gaat proberen te leven als geest, wil dat ook zeggen, dat ge alle waarden van de stof moet minachten. Uw bewustzijn echter is op de stof gebaseerd. Uw onderbewustzijn met zijn reacties is uit de stof opgebouwd. Het gevolg is, dat Uw Voorstellingsvermogen absoluut in de war raakt, dat ge niet alleen geestelijk niet verder komt, maar dat ge bovendien een stoffelijke remming ervaart, die wederom tot instorting, tot zenuwziekte, ja, tot waanzin kan leiden. Het is noodzakelijk, dat men er zeer voorzichtig mee is.

Een ander voorbeeld: Als u kerngezond bent en u begint te lijden onder een dergelijk waanbeeld, dan zal de strijdigheid, die er bestaat tussen uw innerlijk en uw redelijk bewustzijn, tot uiting komen in spanningen, die door uw lichaam moeten worden verwerkt. Als we te maken hebben met de zakenman van zo-even, dan kunnen we er zeker van zijn, dat de goede man waarschijnlijk de volgende bezwaren heeft, fouten op het darmvlak, een mogelijkheid tot maagzweer en een aantasting van de hartcellen. Dan is onvermijdelijk het resultaat: fysiek lijden onder een psychische strijd.

Op het ogenblik, dat een waanwereld wordt geschapen (d.w.z. de realiteit vaarwel wordt gezegd) houdt die strijd tijdelijk op. We zien het lichaam zich herstellen, het fysiek wordt goed, maar het is niet meer in staat zich te gedragen naar de regels der omgeving, zich in de maatschappij aan te passen, wat te betekenen voor de medemensen. Wij moeten deze dingen

dus absoluut vermijden, ja, bestrijden waar wij kunnen. In onszelf, maar zo mogelijk ook bij anderen. Dit laatste is echter een punt, waarop ik nu nog niet verder kan ingaan.

Ik zou u verder erop willen wijzen, dat een ieder, die begint met zichzelf te beheersen, zonder de beheersing zodanig te doen zijn, dat begeerten obsederend op de voorgrond komen, ook zal bemerken dat zijn lichaam de eisen, die hij daaraan stelt, inwilligt. En naarmate die eisen meer in het harmonische en het normale liggen, zal het lichaam ook meer harmonisch zijn en normaler functioneren. We hebben hier dus te maken met een spiegeling van het psychische op het fysieke. Laten we dit even doorvoeren voor iemand, die geestelijk in een totale waantoestand is gaan leven. Hij heeft zich zo ver van alle werkelijkheid verwijderd, hij heeft zich zo'n afzonderlijke, bijzondere figuur gemaakt, dat hij deze zelf niet eens meer bewust durft te realiseren. Zij zweeft op de achtergrond van het onderbewustzijn als, een persoonlijke god. Zo iemand - uiterlijk normaal - zal plotseling ontdekken, dat geheugenstoornissen optreden. Hij zal ontdekken, dat plotseling de ogen, de oren falen. Hij zal ontdekken, dat de voortbeweging hem moeilijker wordt. En na zenuwstoringen zien we op den duur aderkrampen, aderverkalking enz. optreden. Waarom? Omdat deze mens wordt beheerst door de reeds in het onderbewuste verdreven voorstelling, die niet past bij de wereld. Hij zal fysiek vervallen, omdat die wereld zijn voorstelling niet bevestigt.

Het eigenaardige is, dat juist dit soort patiënten - want dat zijn het - zeer lang blijven leven. Want volgens hun zelfachting wereld te gronde dienen te gaan en zijzelf dienen voort te leven, Zij zijn degene die hun leven lang aan ziekten en bezwaren lijdend tenslotte - eerst op zeer hoge leeftijd overgaande - hun moeilijke strijd opnieuw moeten beginnen in geestelijke sferen. Laten we toch goed begrijpen, vrienden, dat het abnormale wordt geboren uit het niet-harmonisch zijn van op zichzelf normale waarden. Abnormaliteit is niet, verschillen van de omgeving. Het is een zich verschillend uiten. En een zich verschillend uiten berust op het niet normaal verwerken van normale waarden in het "ik" en in de wereld.

Degene, die dit vaststelt en begrijpt, zal ook begrijpen dat praktisch elke mens op enigerlei punt van het normale afwijkt. Er is geen mens, die aan de norm "normaal", zoals deze door de mensheid wordt gesteld, zal kunnen beantwoorden. Een ieder heeft zijn eigen kleine zijn kleine afwijking, zijn kleine waangedachten. Deze zijn ook niet belangrijk, Belangrijk, is het, dat we met deze waangedachten harmonisch zijnde dan desnoods - mits ze klein zijn - onze harmonie met de wereld niet verloren zien gaan in onze, voorstelling binnen het "ik". Terwijl omgekeerd de voorstelling in het "ik" harmonisch blijft met de buitenwereld.

VREEMDE WAARHEID.

Als ik mij afvraag wat waar is, dan ontdek ik dat veel van hetgeen ik waarheid heb geacht verdwijnt. Er komen andere dimensies, er komen nieuwe verhoudingen en er komen nieuwe krachten. En toch blijft iets altijd weer bestaan: er is altijd een relatie tussen mij en al dat andere. De toekomst lijkt mij misschien vandaag een droom, morgen is ze een werkelijkheid en overmorgen is ze al vergeten. Maar zij is niet wat ik ervan maak. Ze is zichzelf. Ze is eeuwigheid, één werkelijkheid door mij op duizend verschillende manieren misschien te beleven. En als ik mij afvraag wat de werkelijkheid is, wat waar is in al datgene wat ik beleef, dan kom ik tot de conclusie: dat ik mijn eigen waarheid ben. Ik ben het die leeft. Het zijn de oude zinnen, die steeds opnieuw zullen moeten opklinken voor een mens, die zoekt naar de werkelijkheid.

Mijn God, Gij leeft. Gij leeft voor mij. In mij leeft Gij, maar wanneer ik sterf, hoe zult Gij leven? Ik ben voor mijzelf het centrum van het heelal en al zeg ik duizendmaal dat het anders is, het is waar: Ik kan mij God alleen voorstellen als Iets wat ik besef. En als ik Gij niet meer besef, bestaat Hij niet meer en ik niet meer. Dan is er niets.

Ik kan spreken over recht en rechtvaardigheid. Maar recht en rechtvaardigheid zijn de verhoudingen, die ik voor mijzelf begeer of als juist erken en niets anders. Er is geen absolute maatstaf. Er is alleen een maatstaf, die ik zelf creëer.

Ik kan spreken over het verleden als iets waaruit wij lering kunnen trekken, maar wat er morgen zal zijn is niet afhankelijk, van het verleden. Dat is afhankelijk van de manier, waarop

ik ben, waarop ik uit hetgeen ik rond mij zie maak wat voor mij belangrijk is. Ik ben het zelf die leeft. Ik leef. En er is niets waaraan ik verantwoording schuldig, ben over mijn leven, behalve aan mijzelf.

Als ik de werkelijkheid bekijk, dan kan er alleen maar dit "ik" zijn, dat werkelijke levende deel van mijzelf, dat bepaalt- dit is goed en dat is slecht, dit kan ik aanvaarden en dat moet ik verwerpen. Ik ben de bron, de kern van waarheid voor mijzelf, omdat elke waarheid, die niet in mij leeft - al belijd ik haar tienduizend malen met mond en gedachten - voor mij een droom, een illusie blijft, die geen werkelijkheid kan worden. Ik ben het die leeft.

Ik ben het die leeft. De waarheid, die bestaat, is de waarheid, die voor mij bestaat. Maar het is niet de illusie, die ik koester omtrent de feiten, maar het is het onveranderlijke, het ware, dat ik voor mijzelf vrees en misschien probeer te ontlopen, maar dat steeds terugkeert. Het is het feit, dat ik misschien niet wil aanvaarden of toeschrijf aan vreemde krachten, maar dat ik zelf mede veroorzaak en waarvoor ik zelf de verantwoordelijkheid draag.

Als ik spreek over een toekomst en ik vraag mij af wat ze zal zijn, dan weet ik het: de toekomst zal zijn wat ik ben voor míj. En dat is de grote waarheid, waarmee je kunt werken.

Als er een God is en ken Hem niet, ik besef Hem niet en Hij manifesteert zich niet aan mij, dan is het, voor mij alsof er geen is. Waarom zou ik dan doen, alsof er een is?

Als er voor mij geen geluk, geen vreugde is in datgene wat men mij zegt dat goed is, waarom zou ik dan pretenderen dat het goed is?

Maar ik weet in mij wat ik ben, ook al kan ik het niet uitdrukken. Er is iets in mij dat verdergaat dan alle aangeleerde gebruiken: iets, dat mij zegt: dit, ben ik. En overal waar ik rond mij, in het leven en in het denken een bevestiging vind van dat "ik" heb ik de waarheid gevonden.

Dan weet ik de eeuwigheid in mij spreekt tot de tijdelijkheid die ik nog besef. Ik ben geweest en ik heb de toekomst en het verleden in mij gedragen en al omvat. Dat is mijn waarheid.

TIENDE LES. DE MENSELIJKE PSYCHE I.V.M. STOF EN GEEST

Broeder Abraham II.

Als we de menselijke psyche beschouwen, is het begrijpelijk dat de evenwichtigheid tussen alle factoren, waaruit de psyche is opgebouwd, een noodzakelijkheid is voor een gelukkig en gezond leven. Wat meer is, voor een bewustwording moeten we ook dit evenwicht weten te vinden. Want je kunt op de wereld en in de sferen niets bereiken door eenzijdigheid. De veelzijdigheid van ons wezen, van onze interesses is van groot belang. Wij stoten hier echter onmiddellijk op een onaangenaam feit in de stoffelijke wereld.

Stel, dat u werkelijk veelzijdig bent in uw belangstelling in de wereld, dan kunt u in vele gevallen niet beantwoorden aan de eisen, die de maatschappij aan u stelt. Op het ogenblik, dat u gaat zeggen: "Ik specialiseer mij", krijgt u voor uw omgeving meer waarde, maar gelijktijdig gaat u uw leven beperken. Wij moeten ook daartussen een gezonde middenweg weten te vinden. Nu zou ik dan op grond van datgene, wat wij (aan onze kant) van de psyche weten, het volgende naar voren willen brengen:

De psyche bestaat nu eenmaal uit een groot aantal verschillende vlakken. Het belangrijkste vanuit geestelijk standpunt - daarover kan niet getwist worden - is de geest zelf. Maar deze geest zal zich via het onderbewustzijn voortdurend in de stof moeten uiten. Zij kan nooit een volledig bewustzijn hebben omtrent de stoffelijke waarden in de zin, waarin de stof dit verstandelijk beleeft. Wij hebben dus in de eerste plaats aan de geest een mogelijkheid te bieden tot een algemene doelstelling in het leven. kiezen voor onszelf een richting, waarin we vorder zullen gaan.

Dan hebben we te maken met het bovenbewustzijn, dat het gezamenlijk denken van de mensheid in ons afdrukt. Ons bewegen, ons handelen en ons redeneren wordt natuurlijk erdoor ook beïnvloed. Dit is voor ons alleen maar de wijze waarop wij onze weg zullen gaan. Dus: de geest stelt het doel: het bovenbewustzijn bepaalt de weg: het onderbewustzijn definieert de wijze waarop wij de weg gaan: de rede registreert, hoe wij de weg gaan in bepaalt in hoeverre een afwijking van de werkelijke weg plaatsvindt.

Wetend, dat ik op deze wijze mijn levensdoel heb gesteld en bereid ben de consequenties van het gestelde doel en de andere waarden, die in mij liggen te aanvaarden, kom ik psychisch op een gegeven ogenblik midden in de volle werkelijkheid te staan met het vermogen die werkelijkheid te aanvaarden. Mijn werkelijkheidsaanvaarding brengt met zich mede, dat de beleving van de stoffelijke wereld en de materiële wereld wel de gelijk grotendeels vanuit mijn persoonlijkheid moet geschieden. De wetten buiten mij zijn alleen een leidraad voor mij voor zover ik krachtens mijn bewustzijn mijzelf daar nog kan invoegen. Op het ogenblik dat ze mij niet passen, leg ik ze opzij en is het afgelopen. Dit klinkt asociaal. Er zullen heel veel mensen zijn, die menen mij te kunnen verwijten, dat dit eigenlijk een verkeerde stelling is. Toch zou ik die stelling gaarne willen bevestigen en wel om de volgende redenen:

De wereld buiten ons is niet precies zoals wij haar ervaren en waarnemen. Onze ervaring en waarneming houden onze persoonlijke waardering, voor die wereld in. Baseren we ons op wat de wereld lijkt te zijn, dan zullen we nooit en te nimmer in de gelegenheid zijn ons bestaan in die wereld volledig uit te leven.

Als je een bewustzijn hebt en je wilt dat bewustzijn niet verrijken, omdat je het ziet als een vastgelegde waarde, leef je dogmatisch. Nu kan een dogma goed zijn, als de innerlijke onzekerheid het noodzakelijk maakt om vaste waarden te stellen, waarop men kan bouwen. Maar in je leven heb je andere vaste waarden. Je hebt je persoonlijke beleving: de wereld rond je met al hetgeen ze je toont en brengt. Is het dan niet redelijk, dat ik mij baseer op die wereld buiten mij, aannemende dat ze zich zal aanpassen aan mijn wezen en ik zo ervaring

opdoe en leer zien wat in die wereld permanent is en wat door mij zelf gewijzigd en gevarieerd kan worden?

Op het ogenblik, dat ik zover kom en zo leef, wordt het volgende punt duidelijk: Mijn wereldbeleving, mijn wereldaanvaarding bepalen voor mij de totale beleving - ook geestelijk en in het onderbewustzijn - van die wereld. elke angst, die in de mens leeft, komt voor 9/10 voort uit het onderbewuste. Waarom?

De mens bouwt zich een foutief beeld op, gebaseerd op een eenmaal opgedane ervaring. Ben je nu geneigd je wereld te nemen als een vaste waarde dan zul je ook de onbewuste angst nooit kunnen verliezen, want er bestaat geen variatiemogelijkheid. Dus: ben je één keer bang geweest voor iets, dan blijf je in je hart daarvoor bang. Ben je één keer iets ontvlucht, dan meen je dat je het steeds weer kunt en zult moeten ontvluchten. Gevolg: afwijking, een neurotisch verschijnsel: misschien op den duur een totale afwijking, die aanleiding geeft tot psychische excessen.

Daaruit volgt weer dat onze werkelijke, onze stoffelijke, beleving van groot belang is, omdat ze voor ons droomleven bepaalt. En denk niet, dat dat gekheid is. Want het droomleven definieert een groot gedeelte van de onderbewuste invloeden. Maar daarnaast legt het ook tevens de tendens voor de dagbeleving in ons vast, U weet, wat ik u heb verteld over het karakter op stoffelijke basis. Ik vertelde dit om u duidelijk te maken, dat er heel veel in het leven is, waaraan je zelf betrekkelijk weinig kunt doen.

Maar de wijze, waarop u reageert en op de zaken ingaat, bepaalt hoe het van binnen werkt, hoe de gedachten die beelden vormen.

Dan komen we op een punt, waarbij het droomleven soms belangrijker wordt dan het werkelijke leven. O, geen afwijking. We krijgen te maken met de mensen, die in hun dromen alles beleven wat ze in werkelijkheid niet kunnen of willen aanvaarden. We krijgen te maken met mensen, die de werkelijkheid ontvluchten en haar automatisch maar steeds weer doormaken, terwijl ze gelijktijdig in hun dromen zichzelf boven de mensheid verheffen op een voetstuk, dat eigenlijk volkomen irreal is. Een foutieve wereldaanvaarding. Een foutief ontstaan onderbewust beeld. Hoe duidelijk is het niet, dat hieruit een innerlijke strijd moet voortkomen. Dit maakt ons het volgend punt wel duidelijk.

Elk ogenblik, dat ik leef, zullen de verschillende waarden in mij tegenover elkaar staan, en met elkaar worden geconfronteerd. Naarmate ik echter grotere verschillen in mijn innerlijk en uiterlijk beleven tot stand breng, maak ik het mij minder mogelijk om deze waarden ten opzichte van elkaar compenserend te laten optreden. Het resultaat is de onevenwichtigheid, die ons - terwijl wijzelf volledig ervoor verantwoordelijk zijn - drijft tot een leven dat geestelijk absoluut vernietigend is en gelijktijdig onze realiteitsbeleving in deze wereld en dus ook ons contact met wereld en maatschappij in groot gevaar kan brengen.

Wetend, dat wij alleen door een juist evenwicht goed kunnen leven, zijn we geneigd naar dat evenwicht te zoeken op een vaak krampachtige manier. Een eigenaardig verschijnsel in de totale psychische reacties van de mens is, dat hij - zodra hij ten koste van alles een bepaald punt wil bereiken - zal falen. Want deze richting, waarbij al het andere terzijde wordt gesteld, is een scheppen van een disharmonie tussen het "ik" en de omringende wereld. We kunnen ons dus wel naar een doel toe ontwikkelen, maar we kunnen nooit een bepaald doel afdwingen, zonder daarvoor gelijktijdig afstand te moeten doen van een groot gedeelte van de verdere wereld. En dat betekent ook van een groot gedeelte van ons leven moeten dus wel degelijk goed nagaan, wat er eigenlijk gebeurt.

Een doel stellen is zeker goed. Maar als je je dit doel stelt, dan moet je je dat niet stellen als iets, wat van nu af aan volkomen wordt verwerkelijkt, maar als iets, waarop je je voor zover de omstandigheden je dit mogelijk maken steeds verder zult toeleggen. Dit is een zeer groot verschil. En het brengt in de totale reactie van het eigen wezen ook zeer grote verschilpunten met zich mede. Op het ogenblik, dat de mens zegt: "Ik zal dit doen" en hij daarin niet slaagt, komt er in hem een gevoel van frustratie, van niet-bereiking, van zwakte enz.. Als resultaat zal hij ontmoedigd zijn. En zelfs als hij zich vol hartstocht eraan blijft vastklampen, komt hij tot een zich zo zeer vasthouden aan een bepaalde houding, dat hij het doel vergeet. Zoals een

drenkeling, die zich zo sterk vastklampt aan een houten balk, dat je hem met geweld ervan moet losrukken, wil je hem in de boot halen. Op deze manier mag een mens nooit leven.

Om een redelijk leven op psychische grondslag te kunnen leiden, moeten we beseffen: Het is noodzakelijk, dat wij - hierbij geleid door ons besef van aanvaardbaarheid en verantwoordelijkheid - ons gehele stoffelijk leven zoveel mogelijk vervullen, opdat wij ons niets ontzeggen, zonder dat hiervoor in ons leven een tegenwicht bestaat. Elke ontzegging, die niet door het eigen wezen volkomen wordt geratificeerd, brengt een verschuiving van psychische waarden met zich mede, waardoor datgene, wat in het lichamelijke gemakkelijk te uiten en weer te vergeten zou zijn, tot een onuitwisbare indruk in het onderbewustzijn wordt, met als resultaat een obsederende werking, die op den duur elk redelijk voortstreven voor ons onmogelijk zou maken.

Men realiseer zich:

Wat voor mij in gedachten het belangrijkste is, zal ik te allen tijde trachten op enigerlei wijze: zo om te zetten - hetzij in de daad, hetzij door het uit mij te verdringen - dat ik voldoende kracht overhoud om een nieuwe denkwijze in mij te ontvangen.

Alle geestelijke bewustwording is gelegen in de voortdurende verandering van mijn innerlijke waarden.

Alle menselijke gezondheid en kracht ligt in het voortdurend omzettingsproces van het metabolisme.

Vergelijk deze beide waarden en je kunt zeggen: Een mens, die te weinig eet, zal ongezond zijn, evenzeer als hij die teveel eet. Zo kun je van de geest zeggen: De mens, die zich teveel richt op bewustwording en zijn wezen daardoor verwaarloost, is als hij, die teveel heeft gegeten. Hij zal moeilijk in beweging komen, kwalen vertonen en tenslotte niet meer kunnen lopen. Ook degene, die te weinig aandacht aan zijn geestelijke belangen besteedt, zal geestelijk verhongeren en - tenzij hij op een stoffelijk beleven overgaat om vandaaruit voor de geest nieuwe voeding en nieuwe impulsen te verkrijgen - ledig blijven en niet vooruit kunnen gaan. Het beeld is naar ik meen duidelijk.

De daad is voor ons steeds weer een noodzakelijke beleving. Wij kunnen niet aan de daadstelling ontkomen. Elke theorie, die in ons leeft en elke gedachtegang, die in ons bestaat, krijgt pas waarde, indien we de moed hebben ze in onze wereld in de daad om te zetten. En zetten we ze om in de daad, dan hebben we daardoor een realisatie, een bewustwording van ons weten bereikt, waardoor dit weten wordt overgebracht naar de hoogste deel van ons bewustzijn, te wetende geest en de verschillende onderbewuste waarden. Van daaruit wordt deze daad tot een voortdurende stimulans, die ons verder zal voeren in dezelfde richting langs hetzelfde pad.

Heeft de daad in ons een zondebesef doen ontstaan, dan zal deze - juist door het zondebesef over te brengen in ons leven - de strijd tegen de zonde mogelijk maken als realiteit. Is de daad een bevestiging van hetgeen wij weten als goed, dan zullen wij eerst daardoor in staat zijn de weg van het goede verder te volgen, omdat krachtens onze overtuiging de vestiging van dit nu ook in de geest levende bewustzijn een opvolgen van de eenmaal geschapen oorzaak tot noodzaak wordt.

De menselijke psyche leeft niet alleen uit de geest. Zij leeft ook dank zij haar stoffelijke realiteit. Verwerp één van deze waarden, misbruik één van deze waarden en het geheel wordt vernietigd en onbruikbaar.